

ליון קיפניס

אסתר

מחפשת את



לויין קיפניס / אסתי

מרכז לויין קיפניס
לספרות ילדים

ESTHI / LEVIN KIPNIS



כל הזכויות שמורות

נדפס בישראל תשל"ו — 1976

דפוס אוסט, רמת
הר אביב, סד' הרצ"ק 104

סימניף ייזר וספ
בידור חזקט

לוין קיפניס

אסתי

מחפשת אבא

סיפור לנוער

איורים: חנה אדולפי

הוצאת ברונפמן, תל-אביב



עתיצוהו רי"ם מאוחרת.

מלפּה בתי־התשע טיפּלה באחיה חתינוק, ציון, האכילה אותו מַעַד־בננה מתוך כפית, קינחה את שפּתיו וסתמה את פיו בַּמָּצָץ. אף היא ליקלקלה בלשונה את הצלחת ותוך פּדי פֶךְ שיעשעה אותו בצפצופ־ירה ובמחיאות כפיים והשי־תדלה להעלות חיוך בלחיי חתינוק, וכשהצליחה בכך — רקעה ברגליה מרוב שימחה.

— אסתי, הביטי! — צהלה לעברה.

אסתי, אחותה בתי־השבע, הציצה מרחוק אל חתינוק המחייך, הגיבה בחיוך קליל והמשיכה להתרוצץ בחדר ולהתעסק בדברים של מה־בכך. עצב נישקף מעיניה.

פעבור שעה, עם שקיעת השמש, חזרה האם מעבוד־תה. אך עברה את הסף נחפזה אל תינוקה בזרועות פתוחות. חתינוק צהל לקראתה, הושיט ידיו הרפות למולה במילמול של עֶרְגָה ושימחה.

— חבוב! — חיבקה אותו אימו חיבוק ממושך.

מלפּה אף היא ניצמדה אל אימה, בספרה בלי הרף בשיבחו של חתינוק, שאכל יפה, ששתה יפה, ישן יפה, לא בכה ואף חייך חיוך מתוק מאוד.

האם חיבקה אותה ודימעה רעדה בעיניה.

לאחר התפרקות זו ניתקה פתאום האם:

— ואיה אסתי?

— אסתי? — נבוכה מלפּה ובלשה בעיניה את החדר

— הלא כול הזמן היתה בבית... אולי יצאה אל חברר-
 תיה בחוץ ואני לא שמעתי.
 מלכה פתחה את הדלת ובעומדה על הסף קראה
 בקול רם החוצה:
 — אסתי! מהרי הביתה, אסתי! אימא כבר באה,
 אסתי, אִסְתִּי!..
 וכשלא נענתה יצאה החוצה. היתה אפלולית של
 בִּיָּה־שמשות. הרחוב נירָאָה כמעט ריק. ילדים בודדים
 רצו, נחפזו לביתם.
 — ראיתם, אולי, את אסתי? — שאלה.
 הילדים לא ראו אותה.
 מלכה המשיכה ורצה לקרן הרחוב, לבית חברתה
 הטובה של אסתי.
 החברה ענתה, שלא ניפגשה כלל היום איתה אחר
 הצוהוריים. שתיהן יחד חזרו מבית־הספר ומאז לא
 ראתה אותה. "לאן יכולה היא ללכת בשעה זו?" —
 הביעה היא עצמה את תמיהתה.
 מלכה חזרה הביתה. אימה עמדה וחיכתה לה בחוץ.
 — איננה... — אמרה — הילדים לא ראו אותה.
 הייתי בבית החברה שלה, גם שם איננה...
 — אסתי! אסתי! — פתחה האם בעצמה בקריאה
 לחלל האפרורי — אִסְתִּי! — — —
 האם ניכנסה הביתה והיא רוטנת: "איך אין רואים
 כשזו יוצאת מן הבית..."
 — היא נעלמה פיתאום! — טוענת מלכה בתוקף —
 כול הזמן התרוצצה בחדר, כדרכה, לא אמרה דבר, לא
 הרגשתי כלל שיצאה מן הבית.
 והוסיפה לאחר מִקָּץ:

— ילדה נבונה אסתי, לא תינוקת שהולכת לאיבוד.
עוד מעט ותשוב. ובכלל — השעה מוקדמת עדיין, מה
יש לחשוש?

האם השכיבה את התינוק לישון, ואחר ניכנסה למיטת
בה להכין ארוחת ערב, ומפעם לפעם הציצה אל הדלת
שנישארה פתוחה.

עברה כשעה תמימה. האם לא יכלה להתאפק עוד
והתפרצה:

— מה לעשות? מה לעשות?..

היא אצה אל בית השכן הקרוב לתנות את צערה.
השכן לעג לשמע סיפורה:

— מה את מקימה רעש? כלום ילדה קטנה אסתי?
אף טיפשונית איננה. היא מתאחרת אצל אחת החברות,
ועל זאת היא ראויה למלקות, למען תדע להבא לא
להתנהג כך.

— אבל כעת מה לעשות? — הוסיפה האם לטעון.

— כעת אין לעשות דבר! — חזר השכן בטון של
בריסמכא — נחכה עוד שעה, ואם עד אז לא תבוא
— נודיע על כך למשטרה!

לאחר שעה בדיוק ניכנס אותו שכן, וכשראה שאסתי
לא שבה עדיין, פסק:

— אתן היינה שקטות. שום אסון לא קרה. שבנה
והכינה לפראית זו, ואני הולך לתחנת המישטרה.

שם בתחנת המישטרה אמרו לו, שעד שעה זו לא
נתקבלה כול ידיעה על מיקרה אסון בילדה, או על
תאונה כול שהיא. אף על פי כן הם שולחים שני שוטרים
לחקור בדבר.

שני השוטרים נילוּו אל השכן.

כשבאו לבית פנו אל האם המודאגת בשאלות על גילה
של הילדה הנעלמת, על לבושה ועל שאר סימני־היְקָרָה,
ואמרו :

— יש שהילדים הנעלמים נימצאים דווקא בקירבת
מקום ; יש שחומדים להם לצון ומסתתרים
בכוונה תחילה כדי לעורר בהלה. ובכלל, מי יודע מה
עלול לעלות על דעתם של ילדים מכול הגילים, בכול אופן
צריך להתחיל בחיפושים.

השוטרים יצאו, הקיפו את הבית, תרו את הסביבה
הקרובה וחזרו הביתה לערוך חיפוש פנימי.

— היו מיקרים — הסבירו השוטרים, שנימצאו
ילדים שהתחבאו תחת שולחן מכוסה מפה, מאחורי
ספה, מתחת למיטה, מאחורי וילאות.

שוטר אחד פתח את ארון הבגדים —

אסתי נימצאה ישנה, מכורבלת במיקטורנו של אביה...

— אסתי שלי המיסכנה ! — חשה אליה האם ומררה

בבכי.

אסתי עצמה ניראתה מבולבלת ואחוזת שינה. היא גימְ

נמה משהו, ואימה משכה אותה והשכיבה אותה במיטתה.

זו שקעה בשינה.

גם מלכה שכבה לישון. רק האם עצמה ישבה עוד

שעה רבה על כיסא, דוממת, דומעת.





ה חודשים מיספר שהבית שרוי באבל.

ראש המישפחה, רפאל, נעלם — — —

היה פועל בנמל, פועל חרוץ, איש שקט.

יום אחד לא חזר מהנמל הביתה לאחר עבודת יומו. גם קודם לכן היו מיקרים, אם כי נדירים, שרפאל נישאר בנמל לעבודת לילה תכופה. כרגיל, היה מקדים לשוב הביתה למזחלת היום בשעות הצהוריים. אולם הפעם לא בא. גם לאחר רדת הערב באותו יום לא בא. אפרת, אשתו, רצה מבוהלת למישרד הנמל. המזכיר אישר, שפן, זה יומיים לא היה רפאל בין פועלי הנמל. הוא לא החשיב את הדבר, קָבֵר : מְסִיבֶת מַחֲלָה.

המזכיר שלח את מנהל העבודה שייקח דברים עם הפועלים מן הצָנוֹת שלו, ישאל ויחקור, אולי ייִוָּדַע שמִצָּדֵבֶר על היעלמו של רפאל. ולאפרת אמר דברי עידוד, ביקשה לשבת והגיש לה כוס תה ותופין.

לאחר שעה ארוכה חזר מנהל העבודה ומסר :

— שאלתי וחקרתי עשָׂרוֹת פועלים, ובעיקר את צוֹת־הַסְּנוּרִים, חברים שעבד איתם, וכולם אישרו שלא ראו אותו לא אתמול ולא שלשום. נימצא אחד שאמר, שנידמה לו, שראה את רפאל מרחוק, שהוא מטפל בספינה עוגנת. ושוב לא ראה אותו. —

אפרת היתה מופת תדהמה. מפירה היא היטב את

רפאל בעלה, שהוא שקט, ברידעת, לא התערב עם הוללים ולא שתה לשוכרה. אין זאת כי קרהו אסון, טבע בים ואיש לא ראה.

יוס־יוס באה אפרת לנמל ויוס־יוס חזרה משם עגרי מה ללא כול גילוי. המזכיר חזר וקבע ששום אסון־עבודה לא קרה באותם הימים, ואין להעלות על הדעת שטבע בים, שכן הים היה פולטו למוחרתו או למוחרתיים.

— אכן, תעלומה היא זאת! — הודה המזכיר.

באחד הימים מסר לה המזכיר, שחבריו המקורבים ביותר של רפאל סיפרו, שרפאל היה מרבה לדבר בגעגועים על עיר מולדתו בפרס, ויש לשער שפלש לספינה שהפליגה בדרך לפרס...

אפרת נזדעזעה. נכון, מרבה היה לספר על עיר מולדתו, אך לא ניכסף לשוב לשם. ובכלל חי חיי משפחה יפים, אהב את שתי בנותיו והיה משחק איתן, וביותר היה מאושר לאחר שנולד לו בן, הוא ציון. אין להעלות על הדעת מעשה אווילי כזה. —

הבית היה שרוי באבל.

אפרת — לא רק שרויה באבל, אלא גם מדוכאה

מעלבון.

בעוד היא מתמסרת יוס־יוס לפיענוח התעלומה של בעלה הנעלם, שהיתה דופקת על דלתי המישטרה ועל מישרד הנמל, נאלצה לחפש' לה עבודה לשם פרנסת מיש' פחתה, ולו גם בצימצום. עבודה מתאימה נידמנה לה לשעות אחר־הצהוריים במישרד אחד.

באותן השעות שהיא הלכה לעבודתה במישרד, מילאה את מקומה בבית הבת הבכירה מלכה והתמסרה, בעיקר, לאח הקטן, ציון, שהיה ניזקק לטיפול.

אסתי לא עשתה דבר בסידור הבית, התהלכה באבלה והתכנסה לתוך עצמה.

אסתי — נפשה היתה קשורה בנפש אביה. שהיה מקדיש לה הרבה משעות הפנאי שלו, משחק איתה, מספר לה ומפנקה. בשבת ובחג היה מתקשט בחליפתו הקשורה, זו שניתפרה לו במיוחד ליום חופתו. אסתי נתלוותה אל אביה בהליכה לבית־הכנסת, ידה האחת אחוזה בידו החזקה של אביה וידה השנייה מלטפת, מגנפת את האריג החלקלק של החליפה...

אסתי לא יכלה להתגבר ולהסיר את דעתה מהיעלמו של האב. לא עבר יום בלי הזכרת שמו ובלי לציין: אבא היה נוהג כך... אבא היה עושה כך, אבא היה אומר, אבא היה... היה... ועכשיו איננו. געלם.

— אבא! אבא! — היתה מסיימת בבכי.

במר נפשה היתה נימלטת אל ארון הבגדים, מליטה פניה בחליפה השחורה של אבא התלויה באבלה ומת־ייחדת איתה שעה ארוכה. לאחר מכן היתה כנירגעה, אכלה, שתתה והכינה את שיעוריה.

אסתי נתייסרה הרבה בבית־הספר, שהיו חברות הכיתה מתלחשות ומראות עליה באצבע: "זו שאבא שלה זנח את משפחתו — וערק..."

במיקרה שאסתי ניקלעה למישחק בשעת ההפסקה, נימצאה מיד אחת מקטרגות:

— הסתכלו נא בזאת, שאבא שלה ברח, והיא — לא כלום.. רוקדת לה...

ויש שישבה עגומה בכיתה, מייד נימצאה אחת חבירה רחמנייה, שחבטה במרפקה של חברתה:

— מיסכנה... אבא שלה...



לא פעם השתמטה אסתי מלבקר בבית־הספר.
המורה קראה מתוך היומן את שמות התלמידים,
ובקוראה את השם אסתי — קמה אחת חבירה טובה:
— הלא אבא שלה...

— שבי! — היתה המורה גוערת בזאת.
אימה דיברה על ליבה להתגבר ולהתעלם מכול הלחי-
שות והרמיזות של החבירות. כעת, באמצע השנה, אין
לעשות דבר. לראשית שנת הלימודים הבאה תרשום אותה
לבית־ספר אחר.



שלוש שנים עברו מאז היעלמו של רפאל ועקבותיו לא נודעו. כמעט נשכח. אסתי — היא שמרה את זכרו, אף חיכתה לו שיבוא באחד הימים.

אסתי הועברה לבית־ספר אחר ושוב לא הציקו לה תלמידות הכיתה. אירע, שתלמידה אחת, חברתה לספסל נילי, נתייתמה. אביה חלה ומת בדמי ימיו. בני ובנות הכיתה שלחו לה מיכתב־נחומין. אסתי התענמה:

"אני, אפילו למיכתב כזה לא זכיתי!"

אסון זה גרם לקשר אמיץ של שתי החבירות ללא־אבא, ומתוך קירבת־נפש גילתה אסתי לחברתה בסוד על אביה שנעלם. מאז היו השתיים מתייחדות מפעם לפעם ומשוחחות, כל אחת באבא שלה.

נילי נִכְחָה בשעת הקבורה. יודעת היא שאביה מת, נקבר, אך אינה תופסת את הדבר. היא עוד רואה אותו לנגד עיניה כמו חי. היא חושבת עליו ביום, והוא מופיע אליה בחלום — כמו שהיה. חי, עליז, מחייך.

— ואני — מסיחה אסתי — רוצה לחלום על אבא שלי, ואינני חולמת..

— אומרים — מסבירה נילי — "מהרהרים ביום — וחוזים בחלום..."

אסתי מתרעמת:

— כלום אני מהרהרת באבי כול יום, כול שעה — ואף פעם לא ניראה אלי בחלום. נעלם ביום ונעלם בלילה...

— נעלם... — משתתפת נילי בצער חברתה בנידראש.

ופעם אחרת גילתה נילי לאסתי את סודה :

— הלכתי לבית־הקברות... לבדי... ללא ידיעת מי־
פחתי. שומר בית־הקברות הירשה לי להיכנס. פרחים
הבאתי לאבא שלי, את יודעת, אני משוחחת עם אבי...
כלומר, מהרהרת בלב... ואני חשה שהוא שומע, מקשיב.
וטוב לי, וקל לי...

אסתי מהרהרת, מהרהרת, אומרת :

— את אין לך אבא, אבל יש לך אבא. ואילו אני
— יש לי אבא, אבל אין לי אבא...

— מה ? מה ? — פוקחת נילי עיניים גדולות —
מדברת את ב... קשל ובחידה כאחת סופרת...
מסבירה אסתי :

— את אין לך אבא, שהרי הוא מת, אבל יש לך
אבא שאת בקשר איתו, מדברת ומספרת עימו. ואילו אני,
יש לי אב, שהרי הוא לא מת, לא ניקבר, אך אין לי
אב לשפוך שִׁיחַי לפניו.

— את חכמה ! — מחמיאה לה נילי.

ושוב אחרי הרהורים אומרת אסתי :

— כשתלכי שוב אל אביך, קחי נא גם אותי איתך.
מסכימה ?

— את משונה ! — מגיבה הפעם נילי, חושבת ואר
מרת :

— ואינך פוחדת ?

— מה אני כפחדנית בעינייך ? — מתריסה אסתי —
את לא פוחדת, למה אפחד אני ?

נילי רצתה לשאול עוד, אך נמנעה, והפליטה :

— מסכימה ! וטוב ללכת בשתיים ! — הוסיפה.



ובאחד הימים יצאו השתיים, ליקטו פרחי־שדה בדרך
והלכו לבית־הקברות. השמש הסתכל בהן ואמר:
— לא להתמהמה!

בית הקברות נראה היה כעיירה קסומה, שָׁתיה
קטנים וטובלים בירק, בפרחים, בעצים. הקברים סינוורו
את העיניים בלובנס לזוהר השמש שלאחר הצהוריים.
נראו ציפורים מדלגות על ענפי העצים ונשמעו ציפצופיהן.
באוויר התעופפו פרפרים וזבובים כחולי־בטן זמזמו זימזום
שיעמומי. על אחד הקברים עמדה לטאה קפואה על
מקומה, כחלק ממצבת השיש. והנה התעוררה רוח קלילה
והיא כלוחשת רזים, מספרת סודות מעולם רחוק מיס־
תורי.

אסתי נירעדה וצעדה על קצות אצבעותיה אחרי נילי.
זו התקרבה לתלולית עפר, שבקצה נעוץ שלט קטן.
— קבר אבי — לחשה נילי — וזה שמו כתוב על
השלט: — "ברוך בן דויד הררי".

נילי הניחה את הפרחים על התלולית ולחשה:
— הבאתי לך פרחים, אבא. גם את החברה שלי
הבאתי, אסתי.

אסתי התכופפה ושמה את הפרחים על הקבר.
— עכשיו נשב נא על הארץ, פה — אמרה נילי —
נהרהר ונידום.
ישבו ודממו.

אסתי לא יכלה להאריך בישיבה, קמה והתחלכה בין
שורות הקברים והתאמצה לקרוא את המצבות, שבִּרְפּוֹת
מִהֶן הִיָּה הַכְּתֵב מְטוֹשֶׁשׁ.
פתאום נירעדה. על מצבה אחת היה חקוק השם
"רפאל"... היא חזרה וקראה את הכתובת כולה ונוכחה,

שכאן קבור ישיש בן תשעים ושש... ושם מישפחתו אחר.
 אסתי חזרה אל נילי, שהיתה שקועה בדומיתה.
 — עלה על דעתי — גימגמה אסתי — אכין לי שלט
 קטן, אכתוב עליו את שם אבי ואתקע אותו פה באדמה,
 במקום נסתר, ויהיה לי אבא לערוך לו ביקורים...
 — אמרתי שאת משונה! — פסקה נילי — את
 משונה ומחשבותיך משונות! פסקה שוב ולא הוסיפה
 עוד. —

עם תום השנה, לאחר שהוקמה המצבה לאבא של
 נילי, נעשתה זו רגועה, שכן כול עונת החורף היתה מוד-
 אגת מפני הנשמים החודרים לתוך האדמה הגלויה. עתה
 כמו נחה עליה דעתה, שהקבר הבנוי יצוק מלט והמצבה
 היא של ישיש משובח והאותיות — שם אביה ז"ל, חקוקות
 יפה וצבועות לכה שחורה.
 השתיים ישבו והחרישו. נילי — תוגה ענוגה נשקפת
 מעיניה, מפני אסתי חמורות.

— רואה אני בפנייך — הפסיקה נילי את השתיקה —
 שדבר-מה מטרידך, רעיון חדש... נו, נו, נשמע!
 — כן — חייכה אסתי קלות — עלה על דעתי:
 את — זיכרון אביך יישמר לך בצלמו וכדמותו, כפי
 שהיה, צעיר, בריא, טוב-לב. ואני — אם אפילו ישוב
 אבי פעם, מי יודע מתי, יהיה זקן, עלוב, לא אכירנו...
 לא 'אבא' שלי. זה יהיה אחר, אחר... אם כן, כול אחר
 יכול להיות 'אבא'... ואני רוצה 'אבא'... אילו ניתן
 לקנות 'אבא'!..

נילי חיבקה אותה:

— מצחיקה את, אסתי!..



סתי נתלוותה אל אימה, כשיצאה לעבודתה.
אימה עובדת במישרד של "חברה" בע"מ בסידור
ובניקוי החדרים, לאחר שהם מתפנים מפקידיהם עם
סיום עבודתם בשעה ארבע אחר הצהריים. עבודתה
היתה "קבלנות", ויש שעבודתה התמשכה עד לתוך שעות
הערב. ניתן לומר, שהיא "נאמנת" המישרד ומפתח מיוחד
שמור בארנקה.

אסתי באה בטענה לאימה:

— אי אפשר להכין את השיעורים בבית הזה! מלכה
ממציאה בשבילה כול מיני עיסוקי בית ומיטבח, וזה,
ציון, מטריד אותה בכלל...
האם עוברת בשתיקה על טענת הבת, אך זו אינה
מרפה ממנה:

— ברשותך משרד גדול שהוא פנוי אחר הצהריים,
הלא אוכל לשבת שם בשקט ולהכין את שיעורי. מי יפריע
לי? גם אספיק לעזור לך במעט!
— ובכלל — הוסיפה אסתי — עוד לא ראיתי את
משרדך... איך הוא נראה, בית או צריף...

— צריף, כמובן... מחייכת אימה ומסכימה:
— טוב, אסתי. קחי את ילקוטך והתללוי אלי. אך
אל תשכחי ספר או מחברת!
כך נתלוותה אל אימה כשיצאה לעבודתה.
כשנכנסה למישרד והוארו החשמלים, נתקעה אסתי
ליד הסף ועינה נתלטשו:

— איזה חדר!

— חכי, חכי, פתיה — התחייכה אימה — הלא זהו רק חדר-החֶמְתָּנָה, שבאים אנשים בעניינים שלהם, מתיישבים וממתינים לתורם להתקבל אצל המנהל.

— כאן — מראה האם בידה — ליד שולחן זה יושבת לה "בובה-מזכירה" לבושה קצרצרות, מפורפסת, ידה האחת מתקתקת על מכונת הכתיבה, ידה השנייה מחזקת באפרפסת הטלפון, סיגריה מעלה עשן בזווית שפתיה, באוזנה היא מקשיבה, בחציפה עונה, ועיניה אדישות למול הקהל הממתין...

— את מתלוצצת, אימא — הצטחק אסתי.

האם פתחה את הדלת שממולה:

— כאן חדר המנהל. הוא מקבל את הבאים אחד, אחד. יש שהוא זעום ויש שהוא נוח.

אסתי — מרוב התפעלות פעה פיה. ניכנסה והתחילה מעבירה את ידיה על ריפוד-הקטיפה של הספה, על הכיסאות במשענותיהם המוגבהות. השתכבה על השטיח הפרוש מקיר אל קיר והתגלגלה עליו גילגולי-גילגולים. נתקרבה אל השולחן.

— אל געת! — חרדה וקתרתה בה אימה — כול פיסת נייר ערך לה, והיא "חייבת". להיות מונחת על מקומה.

היא אחזה בדלת-תזוזה ופתחה אותה לרוחב הקיר.

— ירנה! — התרגשה אסתי.

— זהו אולם הישיבות. מסביב לשולחן הזה, הארוך, מסובים אנשים נכבדים שקועים בתוך הפורסות, שותים תה, לועסים עוגות ומדברים, מדברים ומדברים... אסתי לא הגיבה הפעם על דברי ההיתול והתחילה

מהלכת בחדר, מתעכבת ליד ארון מזוגג, בו מוצגים חפצי נוי עתיקים וחדושים גם יחד בצד ספרים עבירים וכריכה מוזהבת. אחר עמדה להסתכל בציורי־שמן על הקירות, הנתונים במיסגרות מחוטבות וכבדות.

— ציורים יקרי־ערך — מעירה לה אימה — שווים, אולי, אלפים!

אסתי התקדמה עד לראש שולחן־הישיבות, ראתה את כורסתו הענקית של המנהל, התיישבה בה ונבלעה בקירבה. — אימא! — היא קוראת ומנענעת את רגליה כמטר טלות — אילו, למשל, היתה לנו דירה כזאת, איך היינו יכולים להסתדר בה?... לא היינו יכולים!.. חדר־המנהל יהיה חדר־שינה?... אולם הישיבות — חדר־אוכל?...

— די, טיפשות! — גערה בה אימה — הרי באת לכאן להכין שיעורים, לא?... ואת מבטלת את זמנך ועוד מפריעה לי!

היא תחילה לידה מיברשת ומטלית:

— קחי והברישי את ריפוד הספות והכורסות במיברשת, ובמטלית נערי את האבק מעל המיסגרות בזהירות, בזהירות. כול מיסגרת שווה, אולי, אלפים!

אסתי התחילה בעבודה, בהפסיקה מפעם לפעם, מתיי־שבת על כורסה זו או אחרת ומקפצה את ישבנה על המושב בהנאה ובצחוק.

סיימה את אולם הישיבות, עברה לקרש בחדר־המנהל והלכה והגיעה לאחרונה לחדר־המתנה.

התיישבה על כיסא המזכירה והתחילה מפרכסת את עצמה "כאילו", מעבירה אצבעה על שפתה כדרך שעושים בשפתון, ובאותה אצבע היא מעבירה על גבותיה, כאילו עושה בפוך את עיניה. במאפרה שעל השולחן מצאה



סיגריה כבויה ושלמה אותה בפיה. בידה האחת היא מתק-
תקת על מכונית-הכתיבה הסגורה, ואת ידה השנייה היא
מושיטה אל אפרכסת הטלפון —

זאת לה הפעם הראשונה לשבת פנים אל פנים מול
מכשיר זה, שכול כך הרבה שמעה עליו. והנה גם ספר
הטלפונים על ידה. פרסן כזה! פתחה אותו התחילה
מעלעלת בו.

פתחה באות A:

אביבי, אביטל, אבטיחי, אדיר, אדיב, אמיר...

ניכנסה האם:

— כמעט גמרתי ניקיון "השירותים", עתה אני יורדת
למטה, לחצר, להריק את סלי הנייר. הללו, הפקידים, מש-
חיתים נייר ללא רחם...

וכשהבחינה האם באסתי שהיא מעיינת בספר הטלפון-
נים, ניתכעסה:

— מה ניטפלת לזה? מה עניין מצאת בו?

— דווקא מעניין! — התריסה כנגדה.

— הניחי את זה! הרי באת לכאן, כמדומני, להכין

את שיעוריך.. את שומעת?

היא לפתה את סלי הנייר וירדה בנקישות פפפפיים.

אסתי הציצה בגלגל הספרות של הטלפון וקראה את

כללי החיוג —

מפי החבירות שמעה לא פעם, איך הן חייגו בטלפון

סתם ושיגעו אנשים... כל כך מצחיק...

אל מי תחייג? עוד מעט והאם תעלה...

הזדרזה אסתי, הרימה את שפופרת הטלפון, הציצה

אל "מיספר סתם" שבספר הטלפונים, וחייגה — — —

הגברת אמיר היתה שכובה על הספה עייפה וליבה מר עליה. בעלה חולה, שוכב בחדר השני. כול היום טיפלה בו. צילצל הטלפון.

קשה היה לה לקום מעל הספה, לגרור רגליים כושיות עד למכשיר הטלפון, הצמוד אל הקיר במיסדרון. הצילצול נישנה ונישלש ולא ניפסק. הגברת אמיר גלשה מעל הספה והלכה והרימה את השפופרת.

— הלו.. מי שם?

— אסתי...

— מה את רוצה?

— אני...

גימגום מקוטע הילך בשפופרת.

— שמעי, אסתי — קראה הגברת אמיר ברוגזה מאוי

פקת — אני חשה לא בטוב, גם בעלי חולה, אל תטרידי אותי!

והיא טרקה את השפופרת.

למחר, בשעת בין־ערביים צילצל הטלפון בבית אמיר.

— הלו, מי מצלצל?

— אני, אסתי. מה שלומך, גברת אמיר?

— מה פתאום את שואלת לשלומי?

— הרי אמרת אתמול שאת חשה לא בטוב...

— היום אני "בסדר"!

— ומה שלום בעלך החולה?

— הוטב לו, ותודה על התעניינותך...

והפסיקה את השיחה.

— מי זה צילצל? — שאל מר אמיר מהחדר השני.
— אחת, ילדה, ניטפלה אלי גם אתמול, גם היום
והיא מבלבלת את הראש.

— טרדניות אלו — השיב מר אמיר — משהן מת-
חילות בצילצולים, שוב אינן פוסקות. שמעתי בבית-
הספר תלמידות מתנצחות, כיצד "סידרו ושיגעו" על ידי
הטלפון... יש לחשוש שיהיה המשך...
לשווא חששו. ימים אחדים עברו ללא הטרדה.

בשבת בבוקר — צילצול בדלת.
מר אמיר הוא שפתח את הדלת. בפתח עמדה ילדה
וצרור פרחים בידה.

— שרה! — קרא לאשתו — שלחו לנו פרחים!
הגברת אמיר נחפזה ובאה.
— שלום! אני אסתי.
והושיטה את הצרור.
— היכנסי, בבקשה — הזמינה אותה הגברת אמיר.
מופתעת בקבלה את הפרחים — פרחים נאים!
— פרחי-בר, ליקטתי בשדה בשבילכם.
— תודה רבה, אסתי!
הובילה אותה אל חדר האורחים והושיבה אותה
ליד השולחן.

גם מר אמיר ישב לשולחן ושרה הגישה תיקרובת.
— קחי, טעמי! — שידל אותה מר אמיר.
אף הוא נטל עוגייה.
אסתי נשכה מן העוגייה. מזגו לה כוס מיץ.
— בת עשר אני — הצטחקה אסתי — אני לומדת



בכיתה ה'. יש לי אחות גדולה ממני, מלכה ואח בן שלוש
 חמוד, ציון שמו.

— היכן אתם גרים?

— בצריף בשכונת הצריפים... אימי עובדת במישרד
 אחד בסידור ובניקוי. אימי יודעת לקרוא ולכתוב, למדה
 באליאנס... ואבא אין לי...

— מתי מת?

— לא מת... נעלם...

מר אמיר — בדל העוגייה שבידו נשמט על השולחן.
 השפיל עיניו, והוא כאילו משנן לעצמו:
 — נעלם... נעלם...

שרה, אשתו, נעצה מבטה בילדה והיקשתה:
 — מה זאת אומרת "נעלם"?

— ככה? — נענתה אסתי ונשאה עיניה אליה —
 יצא בבוקר לעבודתו בנמל ולא חזר... ארוחת הצהריים
 הוא אוכל, כרגיל, בנמל, אך בערב לא חזר הביתה. וכן
 גם ביום השני למוחרתו — ככה נעלם...

— ופניתם למיטרה? — שאל מר אמיר.

— אימא הודיעה למיטרה, שאלו שאילות, רשמו
 פרטים, דרשו סימנים ואמרו שיחפשו אותו. עד היום
 הם מחפשים...

— ככה... — מלמל מר אמיר כמשתתף בצערה.

— עברו כבר כמעט שלוש שנים מאז שנעלם — המשיכה
 אסתי — אחי הקטן תינוק היה, טרם מלאה לו שנה.
 מיסכן זה לא הפיר אפילו את אבא שלו.

אסתי ניגבה את עיניה.

— חברותי בכיתה — המשיכה — מתלחשות: "ברח,
 פרח..." והשכינות שלנו מרכלות: "חזר לפרס..."

— הוא יחזור ! — ניסה מר אמיר לדבר על ליבה.
 — הלוואי ! החליפה שלו שהיה לובשה בשבת וחג
 והולך לבית-הכנסת, עדיין תלויה בארון על הקולב.
 תלויה... תלויה... והוא איננו, נעלם... אין לי אבא.
 מר אמיר היטה את נושא השיחה.
 — איך את בכיתה ? רואה אני שאת תלמידה נבונה.
 — אבל קשה, קשה להכין את השיעורים. מפריעים
 בבית.

מר אמיר ואשתו הסתכלו זה בפני זה שעה קלה
 — תוכלי לבוא אלינו להכין את השיעורים — הציעה
 שרה — ילדינו כבר בגרו, נישאו. יש לנו נכדים נחמדים,
 הם שוהים כעת בחוץ-לארץ בשליחות המדינה לתקופה
 של שנתיים. אין מי שיפריע לך בביתנו. בעלי מורה
 בנימלאות ויש לו פנאי לעזור לך — לא כן, מנחם ? —
 פנתה אל בעלה.

מר אמיר, מנחם, ענה :
 — מה השאלה ?..
 אסתי הסמיקה, קמה מעל כיסאה נירגשת.
 שרה שמה ידה על שכמה :
 — אל תתביישי, תוכלי לבוא אלינו בכול שעה, חוץ
 מבשעות שתיים-ארבע, שאז אנו נחים.
 — ולא צריך לצלצל בטלפון... — הוסיף מר אמיר.



א יום-יום, אך פעמיים, שלוש פעמים בשבוע באה אסתי לבית האמירים להכין את השיעורים ומר אמיר מסייע לה, ושרה מגישה לה פרי או עוגה. מהר מאוד התחילה אסתי להרגיש את עצמה כבת-בית. התחבבה על הנברת אמיר, התקשרה אל מר אמיר וקראה אותם בשם: מנחם ושרה.

יום אחד כשבאה אסתי אחרי-הצוהריים לבית אמיר, ראתה בחדר המדרגות את העיתון תקוע בתיבת הדואר. הוציאה אותו והביאה אותו הביתה.
— שכחתם להוציא את העיתון.

— לא שכחנו — אמרה שרה — מנחם חש בעיניו, הרופא אסר עליו את הקריאה. ואני עסוקה הייתי ולא הספקתי להעלות את העיתון.

מנחם ישב בכורסה וידיו על עיניו.

אסתי התקרבה אליו:

— עיניך כואבות, מנחם?

— לא, אינן כואבות, אך רגישות הן לאור, לשמש, ובעיקר, הן נעשות כהות מיום ליום. הקריאה קשה עלי. הרופא אסר עלי לגמרי את הקריאה לתקופת-זמן.

— ואינך קורא את העיתון?

— קורא אני את הכותרות, שהן באותיות גדולות. שרה קוראת לפני קטעי מאמרים, או מוסרת לי את החדשות. אך היא עסוקה ואף עייפה.

— גם אני אוכל לקרוא לפניך מן העיתון! — הציעה אסתי בהתלהבות.

— בלי ניקוד?

— מה יש? גם בספר הכיתה יש פרקי קריאה בלתי מנוקדים. הנה אקרא. שמע.

ישבה על ידו, פרשה את העיתון לפניו, הציצה בו רגעים מיספר ונבוכה:

— משונה... אני קוראת וקוראת, לא קשה לקרוא, אך איני מבינה את הכתוב...

היא הפכה את העיתון, הפכה והפכה בו, וקפצה פתאום משימחה:

— הנה, שמע!

"תערוכת הפרחים. תערוכת הפרחים תינעל..."

— תינעל! — מתקן לה מנחם.

— טוב! "תינעל מחר בחלוקת פרסים. תערוכת הפרחים ברמת-גן תינעל במוצאי שימחת-תורה, בשעה 10, ב... ב... טית, כף, סמך.. מה זה? — נשאה עיניה אל מנחם בשאלה.

— בטקס — נישמע קולה של שרה מן המיטבח.

— מה זה טקס? — מסמיקה אסתי.

— השמרנים הללו! — מיזדעק מנחם עד למיטבח

— צריך לכתוב "טקס" באות קוף, כמקובל בפי אנשים מן הישוב. "טקס"!

— א, טקס! — שָׁשָׁה אסתי — טקס אני יודעת,

זה כמו מסיבה, חגיגה...

והיא קוראת הלאה:

"בטקס מיוחד, שבו ישזרו, ישזירו..."

— ישזרו! — מתעופף התיקון מן המיטבח.

— דווקא "ישזרו" — קורא כנגדה מנחם.

— "ישזרו השזרנים..." — ממשיכה אסתי.

שרה עמדה בפתח המיטבח והקשיבה לקריאתה של אסתי עד גמר הקטע, ואחר רצה אליה וחיבקה אותה. — יפה! יפה! מעתה אני אעבור מקודם על העיתון ואסמן באדום על כול קטע חשוב ומעניין, ואת, אסתי, תדעי מה לקרוא לפני מנחם.

גם מנחם החליק בידו על שערותיה של אסתי בחיבה. מאז התמידה אסתי בקריאת הקטעים הנבחרים מתוך העיתון לפני מנחם, והוא, כרגיל, שקד על תיקוני לשון. קריאתה השתפרה מיום ליום, על נקלה סיגלה לעצמה את הסיגנון העיתונאי ואף חרגה מהקטעים המסומנים באדום בידי שרה. בין קטע לקטע חטפה וקראה איזו מודעה מושכת-לב על מכירה כללית בהנחה גדולה של 20% בחנות הלבשה מפוארת, או בחנות-נעליים מפור-סמת, והיא רצה למיטבח לבשר על כך לשרה ולקרוא לפניו את המודעות.

היא הפכה והפכה בעיתון ומצאה עוד ידיעות מעניינות על שוד בנק על ידי פושעים רעולי-פנים... על תאונות דרכים קטלניות, על דליקות-ענק ושביתות. וכך הגיעה גם להודעות על מיקרים של נעלמים.

"ישיש, חולה במחלת השיכחה, יצא מביתו ונעלם. זה ימים אחדים שמחפשים אותו — ואיננו... סימניו..."

"זוג זקן וזקנה, שיצאו יחד לטייל בהר-הכרמל, נעלמו. עברו ימים אחדים של חיפושים לשווא. במיקרה עבר הַלֵךְ ומצאם תחת עץ אחד ללא רוח חיים..."

"ילד בן-שלוש נעלם. הוזעקה המישרה, הובחלו מסוקים, חיפשו לילה ויום ולילה בסביבה עד למרחקים,



ולבסוף נימצא ישן, חלוש, כול עוד רוחו בו, בקירבת
הבית... הוא הועבר לבית־החולים ואין חשש לחייו..."
'אישה חולה יצאה מבית־החולים — ונעלמה..."
— אבל — טוענת אסתי — אבי לא תינוק הוא,
לא זקן, אף לא חולה מחלת השיכחה...
— אביך יחזור, תראי, יחזור בריא ושלם — השתדלו
שרה ומנחם לעודדה.
— הלוואי ! — מתעודדת אסתי.
ופתאום קופצת היא, זיק ניברק במוחה.
— חבל שאימי לא פירסמה בעיתון מודעה על היעלמו
של אבי ! חבל !..
אסתי שקעה במחשבות.



וס'יומיים לא באה אסתי לבית אמיר להכין את שיעוריה. ביום השלישי באה, ובטרם עוד נישאלה לסיבת קיעדרה זה יומיים, הכריזה:

— הייתי ב"עיתון"!

— שילשום החלטוני והלכתי אל העיתון ברחוב... ניכר נסתי ואמרתי למזכירה: "אני רוצה מודעה על אבא שלי שנעלם". קהל האנשים שהיו בחדר הקיפו אותי והסתכלו בי בתימהון. המזכירה נתנה בי עיניים גדולות ולטושות, ואמרה לי: "שתבוא אימא שלך!" נעלבתי ורציתי לברוח, והנה אחד מן הקהל ניגש אלי, אחז בידי ואמר בעדינות: "בואי איתי!" היכניס אותי לחדר אחד, הראה לי כיסא לשבת ושאל: "מה העניין?" וסיפרתי לו הכול, הכול, למן היום הראשון לפני שלוש שנים, מאז שנעלם אבי, הכול, הכול סיפרתי לו, גם עליכם סיפרתי, וזה רשם ורשם וכתב כול מה ששמע מפי. ושוב שאל על אימי ועל אחותי הגדולה ועל ציון האח הקטן, ואחר אמר: "לכי הביתה. מחר תבואי שוב." והלכתי הביתה, לאימי לא סיפרתי דבר, לא ישנתי כול הלילה, ולמחר בבוקר שוב באתי. הוא הסתכל בי, הכיר אותי ואמר: "לכי הביתה, יהיה בסדר!"

— יהיה בסדר? — נשאה עיניים שואלות.

שרה ומנחם חיבקו אותה:

— יהיה בסדר!

— אבא שלי יקרא את המודעה ויחזור הביתה!

— אנשים רבים יקראו את המודעה, אנשים שלא
הכירו את אביך ואנשים שהכירוהו, ויימצא אחד שימצא
את אביך וישפיע עליו לחזור הביתה.

— הלוואי! — קראה אסתי ועיניה נוצצות.

ואחרי רגע השפילה את עיניה:

— מי יודע אם אכיר אותו?

— תכירי, תכירי, עוד איך תכירי! — הבטיחה שרה.
ומנחם אמר:

— אדם מבוגר אינו משתנה בשנתיים-שלוש עד כדי
כך שאין להכירו. להיפך, הוא לא יכיר את קיתו, שהניחה
ילדה קטנה ועתה היא נערה נבונה...

אך אסתי עוד לא נירגעה:

— למה לא מסרתי את תמונתו של אבי שידפיסו
בעיתון? זה האיש הטוב לא ביקש ממני תמונה. ואפשר
אין צורך בתמונה, כי בינתיים נישתנה, בכל זאת אבי,
שינה את לבושו, גילח את זקנו, או גידל פרע ראשו...
אסתי התהלכה עצובה כול אותו יום.

ובלילו של אותו יום חלמה אסתי:

...היא מהלכת ותועה ברחובות עיר נוכרייה. היא
עוברת מרחוב לרחוב, והרחובות ארוכים ומתמשכים,
והיא עצמה אינה יודעת אנה פניה מועדות. ולשם-
מה.

...הולכת היא, הולכת ומגיעה לנן העיר. והנן גדול
לאין שיעור ורבה הצמיחה והפריחה בו. ורבים הספסלים
בנן, אך אין איש יושב עליהם. ישבה על אחד הספסלים
והביטה ניכחה. רואה היא: על ענף עץ מולה מתנדנדת,
לה ציפור ציבעונית ומצפצפת כרגיל, אך לה נידמה,
שהיא מבינה את שפתה. היא כאילו מבשרת:

— ציף, צף, צפי לאביך. אף על פי שהוא מתמהמה —
בוא יבוא!
והציפור חוזרת וחוזרת על פיזמונה.

פתאום נחרדה אסתי. משהו, משהו נגע ברגלה. הסי-
תכלה: צב ענק מזדחל, משרבב את ראשו וצווארו מתוך
שיריוֹנוֹ אילך ואילך.

— מי אתה, צב, ומה אתה משרבב ראשך לכאן
ולכאן?

— לא "צב" אני, "אב" אני. בן־אדם, אבא לילדה
שזנחתיה... רַב־מַג כִּישָׁף אותי והפכני לזוחל. "על גחונך
תלך" — קיללני — "עד כי תשוב לביתך, לילדתך..."
...ופתע נעלם הצב... נעלם...

...על הספסל מנגד ניראה פתאום בן־אדם יושב, ראשו
ופניו תקועים בעיתון, הגיליון גדול ורחב. ובן־האדם ניר-
אה כקצר־ראי שמסמיק עיניו לנוף הגיליון ובחוטמו
הוא מחטט בכתוב שורה אחר שורה.
...היא מנסה לכעפע — והוא אינו מזדעזע.

...כן, היא נזכרת, שמעה מפי חברותיה על חכמת
מיסתורין — "טֶלְפֶּתִיָּה", שאפשר להעביר מחשבות למֶאֱן-
ךָהו ממרחק, בלי השמעת קול. שָׁדִי להפנות מבט־הַיָּשָׁר
למֶאֱן־דהו במרחק־מקום, לנעוץ בו מבט ללא הרף —
בסופו של דבר, אותו מֶאֱן־דהו ירגיש, יתרגש, ושני
המבטים ייפגשו.

...היא נעצה את מבטה בנקודה אחת בגיליון החוצץ
— והאיש עקר את ראשו מתוך העיתון והביט ישר
לתוך עיניה...
— אבא!

היא קופצת ממקומה, רצה ומתקרבת אל הספסל
שמנגד — והנה זה איש זר...
היא חוזרת למקומה ומביטה: אבא! מתקרבת לספסל
שמנגד: זה איש זר...
— אבא! — קראה בקול —
והקיצה.

אסתי סיפרה את חלומה למנחם ולשרה בשעת ארוחת
הבוקר. לא דלגה על כול פרט ופריט ורוחה ניפעמת:
מה פיתרון החלום?...
מנחם מסביר:

— בן־אדם מהרהר ביום — בלילה הוא רואה בחלום.
והחלומות שוא ידברו, רב בהם הבילבול בעניין, בזמן,
במקום.

שרה, לעומתו, מאמינה בניסתרות ובחלומות. היא
מביאה לראיה את חלום פרעה, חלום יוסף, חלום נבו־
כדנאצר.. החלום — היא אומרת — הולך אחר הפית-
רון... על כן פותרים חלום לטובה. וזהו פיתרון חלומה
של אסתי: אביה ישוב במהרה.

אסתי שמחה על פיתרונה של שרה ורוצה להאמין,
שאומנם כן יהיה. אך היא בכל זאת מוסיפה לטעון:
— מדוע לא הופיע אליה אביה בחלום כול אותו
זמן ארוך? ולמה זה הוא מתנכר לה כול פעם שהיא
מתקרבת אליו?..

חבירה לה לאסתי, נילי, אף היא ללא אב, שמת
בדמי ימיו, והוא מופיע אליה בחלום לילה, לילה,
מדבר איתה ומספר לה, "ואילו אבא שלי רק מתעלם?.."



ב

וקר־בוקר משכימה אסתי ולפני לְכַתָּה לבית־הספר היא ממהרת לבית אמיר להוציא את העיתון התקוע בתיבת הדואר, ובעוד היא מדלגת על שתיים־שלוש מדריגות כאחת היא פֹּתַחַת אֶת־העיתון ומחפשת את המודעה המובטחת.

— הבטיחו לי שידיפסו את המודעה — היא מתרעמת בעומדה על הסף — הבטיחו...

והיא מטיחה את העיתון על השולחן.

— סבלנות, אסתי, סבלנות — משדל אותה מנחם — תיראי, המודעה תִּדְפַּס, תִּדְפַּס.

ושרה אף היא עונה מן המיטבח.

— מה את סוברת, אסתי, המודעה שלך בתייחודה היא לעיתון? רבות הן המודעות שזכות הפירסום עדיפה להן, גם שילמו לעיתון תשלום מלא.

— לא דרשו כסף ממני! — אומרת אסתי ומתהררת.

ככה עברו בקרים רבים של אכזבה לאסתי.

ופעם, בגליון יום שישי — לכבוד שבת — ההפתעה באה! לא בצורת מודעה בחלק המודעות, אלא כְּתָבָה בגוף העיתון בכותרת של אותיות שְׁמִינּוֹת:

**אסתי מחפשת את
אבא שלה**

הכתבה משתרעת על טור מלא של הגיליון ובה מסופר באריכות סיפור-המעשה של אסתי ועל היוזמה שנקטה, שבאה למערכת לחפש את אביה הנעלם על ידי מודעה בעיתון. כן ניתנה תמונתה של אסתי בראש הכתבה, ובתוכה, במיסגרת, תצלומו של הנעלם בצירוף פרטי הזיהויות וכול שאר הסימנים המובהקים. והכתב מסיים את פְּתָכָו:

**"מי לא ירצה לזכות בזכות
הגדולה, להחזיר לאסתי
את אבא שלה?!"**

אסתי היתה כנידהמת מעצם הופעת הכתבה, וביותר מהדפסת תמונתה, היא לא הרגישה כלל שצילמו אותה שם במערכת. והתפלאה עוד יותר על הדפסת תצלומו של אביה, שהרי היא לא המציאה לכתב את התצלום, איך השיג אותו? הייתכן שביקר אצל אימה ולקח את תמונת האב?...

בעוד היא מודהמת ומרוגשת התחילה שרה לקרוא את הכתבה בקול לפני מנחם, והכתבה ארוכה ומרגשת ואסתי מקשיבה, מנגבת דימעה, בולעת דימעה. כשגמרה שרה לקרוא את הכתבה עד תומה, היו עיניה של אסתי מב־ריקות מאוד.

היא חיבקה את שרה:

— הימצא אבא שלי?

— הבה נקווה! — אמר מנחם — העולם בימינו קטן. כלומר, העולם התקפל, התכווץ והריחו כמישפחה

אחת גדולה. הכול רואים והכול שומעים והכול יודעים. העיתון מופץ באלפי עותקים, מגיע לכל התפוצות, ויש בעולם אנשים טובים המוכנים לעזור... יהיו הדים לכתבה הזאת, ויכול להיות שאבא של אסתי עצמו יראה את המודעה עם תמונת בִּיתו ויתעורר וישוב לְבִיתו.

— ייתכן! — קבעה גם שרה.

— נקווה — אמרה אסתי, והתיקווה ניסתמנה על שפתייה.

אם מקודם חיבתה אסתי לפירסום המודעה בעיתון, הנה עתה ציפתה לידיעה על הימצאו של אביה. כדי לַבְּפֹת את מתח־נפשה השתדלו מנחם ושרה להסביר לה, שאין הדבר "פשוט" כול־כך... שלא כול האנשים קוראים את העיתון הזה שבו נתפרסמה הכתבה; אפילו קוראי עיתון זה — לא כולם שמו לב למודעה; אף אלה שקראו אותה הסיחו דעתם ממנה...

— אך אין להתייאש. סבלנות. נצפה לתוצאות טובות, ואסתי ציפתה וציפתה, עד כי חדלה מַצְפּוֹת. —
ביום אחד בא בן־אדם, לא מופר, לבית אמיר. רוצה הוא לשוחח בדבר אותה כתבה בעיתון ורוצה לראות את אסתי. אסתי לא היתה אותה שעה בבית אמיר. האיש הוזמן לשולחן, הוגשה כוס תה, והוא מדבר:
— לא בלש אני ולא מטפל בעיסקי חיפוש־אחרי נעלמים. את האיש רפאל לא הכרתי ואת שמו לא שמעתי. הכתבה בעיתון נגעה עד לבי...

הוא גמע מן התה והמשיך:

— אל הנמל לא הלכתי, לא באתי בדברים עם המנהל ועם הפועלים, איש עסקים אני ואני טרוד מאוד בענייני —



לאחר הפסקה קלה הוסיף :

— לא אוכל להחזיר לילדה את אביה, אך יכול אני להיות לה "אבא"... אני ואשתי — אישה טובה מאוד — בתי יחידה היתה לנו, ואיננה... רוצים אנו להתנחם בבת מאומצת... אני איש צמיד, אפילו עשיר למדי, ובית־תפארה יש לנו וכל טוב בו. יהיה טוב מאד לאסתי זאת. בת תהיה לנו...

מנחם ושרה נבוכו בשומעם הצעה זו, אם כי התרגשו לא מעט מדבריו הקנים של האיש. עברו רגעי שתיקה. האיש הביט לכוס התה, אך לא גמע ממנה ומנחם ושרה הביטו זה בפני זה.

פתח מנחם :

— מתפלאים אנו על שאתה פונה אלינו. יש לה אם לילדה, יש לה בית...

ושרה הסבירה אף היא :

— כמדומתני שעיסקי אימוץ נעשים בזמן שהילד עדיין תינוק, בכול אופן לא ייתכן הדבר, כשהילדה בת־עשר, זוכרת את אביה ומצפה לשובו.

— לפי הכתבה — אתם מטפלים בילדה ודורשים טובתה, ולכן פניתי אליכם.

הוא הלך בכיוון לדלת, מנחם ושרה ליווהו.

— שלום !

— שלום !



וּם אֶחָד הַתְּפִרָּצָה אֶסְתִּי לְבֵית אִמִּיר וּפִיה מִלֵּא
צְחֹק.

— מִצְחִיק ! מִצְחִיק ! — הַכְרִיזָה תוֹךְ כְּדֵי צְחֹקָה.
— מַה מִצְחִיק אוֹתָךְ כֹּל כֵּךְ ? — נִחְפָּזָה אֵלֶיהָ שְׂרָה,
שֶׁנֶּם הִיא כַּעֵין צְחֹק מִתְּפַשֵּׁט עַל פִּיה.
— קוֹדֵם כֹּל, שִׁכַּחַת לֹמֵר "שְׁלוֹם", אֶסְתִּי. אַחֵר
כֵּךְ תִּסְפְּרִי לָנוּ מַה מִצְחִיק אוֹתָךְ וְנִצְחֵק גַּם אֲנִי ! —
אִמֵּר מִנַּחֵם.
— שְׁלוֹם ! — קִרְאָה אֶסְתִּי. הַפְּסִיקָה אֶת צְחֹקָה,
נִשְׁמָה רַגַע.

— נָה, נָה ! — דַּחְקוּ בָּהּ מִנַּחֵם וְשְׂרָה.
אֶסְתִּי נִעְשְׂתָה רִצְיִנִית בְּבִתְּאֶחָת וְסִיפְרָה.
— הוֹלַכְתָּ אֲנִי בְּרֹחוֹב, הוֹלַכְתָּ, וְהִבְחַנְתִּי בִּבְנֵי־אָדָם
שֶׁהוֹלֵךְ לִפְנֵי, וְהִהְלִיכָה הִיא פֶּשֶׁל אֲבֹא שְׁלִי, וְהִלְבוּשׁ
כְּלָבוּשׁוֹ, וְכוֹבְעוֹ כְּכוֹבְעוֹ. הוּא הוֹלֵךְ לִפְנֵי וְאֲנִי הוֹלַכְתִּי
אַחֲרָיו, מִיִּסְתַּכְלַת בְּגוֹב, בְּרִגְלָיו, וְכָל שְׂאֵנִי מִיִּסְתַּכְלַת
יוֹתֵר, כֵּן נַעֲשֶׂה הַדָּבָר וְדָאִי שֶׁזֶהוּ אֲבִי... אֲנִי צוֹעֵדָת, רוֹעֵדָת,
רִגְלָי כּוֹשְׁלוֹת, וּבְלִי מְשִׁים נִפְלֻטָּה מִפִּי הַקְּרִיאָה "אֲבֹא !"
זֶה הֵהוֹלֵךְ לִפְנֵי הַפֶּךְ פָּנָיו אֵלָי... אוֹי וְאֲבוֹי ! אִיזָה
בְּרִישׁ... וְתִקְפְּנִי צְחֹק וְהִתְחַלְתִּי לִרְוֹץ וּלְצְחֹק, לִרְוֹץ
וּלְצְחֹק, לֹא יִכְוֹלְתִי לַעֲצוֹר בִּי... —

אֶסְתִּי נִירְגְעָה יֹשְׁבָה לַחֲכִין אֶת הַשִּׁיעוּרִים. מִנַּחֵם יֹשֵׁב
בְּכוֹרְסָה, עֵינָיו עֲצוּמוֹת לִמְחָצָה, שְׂרָה שֹׁכְבָה עַל הַסֶּפֶה.
פְּתָאוֹם קָמָה אֶסְתִּי, הִזִּיזָה אֶת מַחְבֶּרְתָּה הַצִּידָה, הִתְּ

קרבה אל מנחם ושמה ידיה על ראשו :

— תהיה "אבא" שלי !..

שרה פרצה בצחוק ומנחם אמר :

— כיצד ? יש לי בן, בת ונכדים...

— אז תהיה לך עוד בת. קטנה !

— נו, תקראי לי "סבא" — הסכים מנחם.

— לא, אתה כמו אבא... יותר טוב מאבא ! לי אין

אבא, אני רוצה אבא, אבא, אבא...

דמעות ניקוו בעיניה.

עברו רגעי שתיקה.

— ואיך תקראי לי ? — שאלה שרה.

— אי אפשר לקרוא לך "אימא". הרי יש לי אימא !

לא ייתכן שתי אימות... אקרא לך דודה.

שרה פנתה אל בעלה.

— אני מברכת אותך, מנחם, במזל-טוב. בת נולדה לך

לזקוניך !

— זה מזל טוב שלי, שמצאתי לי אבא ! — הכריזה

אסתי בעל־פה.

— אם כן — אמרה שרה — הבה נערוך את השולחן

ונעשה לנו חגיגה, כי שימחה לנו היום, יום הולדת בת,

בת-עשר ! בואי, אסתי, ועזרי לי.

השולחן נערך בזריזות, שרה משכה את אסתי לחדר-

השינה, מתוך ארון הבגדים הוציאה שימלונת-חג. זו

היתה שימלת הבת כשהיתה בת שתיס-עשרה, מנוקה

ומגוהצת. מדדה והלבישה את אסתי.

שלושתם ישבו לשולחן והיטיבו ליבם.

בשבת של אותו שבוע, אחר הצהריים, הביאה אסתי את אימה איתה לבית אמיר. האם בגיל העמידה, זקופת קומה, לבושה נאה, ענודה עגילים ומחרוזות, עיניה מפיקות עוז ופיקחות יחד.

— שם אני אפרת! — הכריזה אסתי.

אפרת ניתקבלה בלבביות על ידי שרה ומנחם. כולם ישבו לשולחן הערוך בכול מיני תיקרובת ואסתי, כבתי בית, התחילה "מרקדת" סביב אימה ומעוררת אותה להתכבד.

— אימי יודעת צרפתית! — לוחשת אסתי באוזן מנחם.

— הראיתם פראית שכמותה? — מתבדחת האם ומתחילה בקלל הבת הבכירה מלכה שהיא טובת לב וטובת שָׁלָל, והבן הקטן, ציון, מבורך בחכמה ובחן. וזאת "הפראית" שלנו, בעצם, עדינת־נפש היא. כן, ילדי יפים וטובים, רק מזל חסרים הם... ושיפשפה עיניה בממחטה.

— בושה זו שגרם לי בעלי... לפתע פתאום נעלם. למה? מדוע? כלום נפל דברימה בבית? הוא עצמו איש טוב ושקט היה. לא אמר דבר — ונעלם. מה פסול מצא באשתו שילדה לו שתי בנות נאות ובן חמוד... הכריזו עליו ברדיו — ועד היום לא נודעו עקבותיו. נשים־שקנות מת־לחשות: ברח... חזר לפרס...

— אני נושאת בעול המישפחה, ברוך השם — המ־שיכה — מן הנמל אני מקבלת סכום זעום, ועובדת אני במישרד אחד וחיים אנו, אמנם, בדחקות, אבל יש אוכל, יש בגד, יש נעל... גם ספרים ומחברות... ואני יושבת שוממה...

אסתי קמה :

— אני הולכת למיטבח להכין תה ! — הודיעה.

— זאת — ממשיכה האם ומצביעה על אסתי לא־
חר שהסתלקה — זאת אינה מתנחמת על אביה. יום־
יום היא מכניסה את ראשה לתוך ארון הבגדים ומתיי־
חדת עם חליפת השבת של אביה, שנישארה תלויה על
הקולב, אף היא זנוחה ושוממה... הצעתי לה: "נביא
את החליפה לחייט והוא יתפור לך ממנה גם שימלה
וגם מעיל..." אך היא פתחה פיה בצווחה: "מה ילבש
אבא כשיחזור?"...

— הבת הבכירה שלי, מלכה — ממשיכה האם —
השלימה עם האסון. התינוק לא הספיק להכיר את אביו,
רק זו אינה משלימה, אינה שוכחת, אינה נירגעת. חב־
רותיה ממררות את חייה: "אין לך אבא... אבא שלך
ברח..." ובזמן האחרון אינה מניחה לי, רוצה אבא...
שאביא לה אבא... סתם אבא... ואני מה אעשה?
היא התייפחה.

אסתי באה עם התה על המגש, שֶׁמָה על השולחן
והתעמדה ליד אימה, החליקה ברוך את שְׁעֵרוֹתֶיהָ.
— נשתה תה ! — אמרה שרה, בהגישה כוס־כוס
לכל אחד.





סתי — המילה "אבא" אינו פוסק מפיה.

— אבא, חזור איתי על התנ"ך!

— אבא, איך כותבים, "עלטה", בעין, או באלף?

בטית, או בתיו?

והספר פתוח לפניה והיא רואה את הכתוב...

ושוב אבא, ועוד פעם אבא.

ואבא מנחם עונה לה על הכול ועוזר לה גם בחשבון.

בשובה ובנחת הוא מסביר לה.

— אתה הוא אבי-מורי... — אמרה לו פעם.

ויש שסתם היא מבלבלת את הראש ובודה שאילות

שונות והכול — כדי לבטא את המילה אבא.

ביום אחד באה אסתי ובשורה בפיה:

— אבא שלי חזר...

— מתי? מתי? — צהלו מנחם ושרה.

— הבוקר... הבוקר ניפתחה הדלת ועל הסף נראה

אבא כמות שהוא בתמונה שנדפסה בעיתון...

— בשעה טובה, אסתי!

— תודה! תודה!

— היכן היה כול הזמן?

— בפרס היה. בפרס. היה וחזר, והביא איתו גם

מכונית, חדשה-חדשה!

— והביא מתנות לכולכם?

— הביא והביא... לבית הביא שטיח, שטיח פרסי

אמיתי, הניפרש' מקיר אל קיר... לאימא הביא תכשיטים,

זהב טהור. לאחותי הביא אריגימשי לשמלות, לאחי
הקטן — אופניים...

— ולך מה הביא?

— לי... לי הביא... כן, לי הביא שעון זהב ושרשרת
כסף עדינה...

ובו ברגע השתטחה פתאום על הריצפה ופתחה
ביללה:

— הלקני, אבא, הלקה אותי!..

— מה לך, אסתי? — נידהמו מנחם ורחל.

— שיקרתי... הענש אותי, אבא!..

ובעוד מנחם ושרה דהומים, חזרה אסתי בבכי:

— שיקרתי, כי רציתי שתכה אותי, אבא. שתעניש

אותי! לא אבא שלי אתה? כול אבא מכה, כול אבא
מעניש...

— לא כול אבא מכה, מעניש — פייס אותה מנחם,

הקים אותה והשתדל להרגיעה.

שרה חיטטה בתיבת התכשיטים והגישה לאסתי שעון-
כסף קטן ברצועת עור.

— הא לך, אסתי יקירתנו. שעון זה — שעונה של

הבת שלנו, חביבה, שעון בת-מיצווה. עתה יש לה שעון
אחר, שקיבלה מתנה ביום הכלולות — — —

אסתי — נפשה ניקשרה גם בדודה שרה ומסייעת
לה. שוטפת כלים, מטאאה חדר, מנגבת שימשה וכו'.

דודה שרה סובלת ממיחושים: שיעולים, אצבעות רר
עדות, רגליים כואבות קשה לה להילקאות אל מנחם
בביקוריו התכופים במרפאת קופת-חולים. הוא, מנחם,
אינו יכול ללכת בלי ליווי בגלל עיניו הכהות.

— אבא, אני אלווה אותך למרפאה — הציעה אסתי

— יודעת אני להיזהר בחציית הכביש.
 מנחם נימלך בשרה ששכבה על הספה.
 — לך, מנחם, לך איתה. יכול אתה לסמוך עליה.
 יצאו. אסתי לקחה את ידו בידה והובילה אותו.
 ארוכים היו התורים בקופת־חולים, התור לרופא והתור
 בבית־המרקחת. הביקור ארך זמן רב וחזרו הביתה עם
 חשיכה.
 — אסתי — אמרה לה הדודה — היכנסי למיטבח,
 הוציאי מן המקרר לֶבֶן וגבינה, זיתים ועגבניות והגשי
 לאבא שלך. גם את תאכלי אתו.
 אסתי ערכה את השולחן הגדול, וערכה גם שולחן
 קטן על גלגלים ליד הספה והגישה את האוכל, וקטן
 ערוך העמידה על השולחן הקטן בשביל הדודה.
 בינתיים נתמשך הזמן, עד שגמרו לאכול ועד שאסתי
 הדיחה את הכלים היתה השעה מאוחרת.
 — אני אשאר ללון אצלכם הלילה — הציעה לדודה.
 — לא ייתכן — התנגדה הדודה — אימך תדאג לך.
 — אימי די חכמה, תבין כי בגלל האיחור נשארת
 ללון אצלכם.
 — נזמין מונית — אמר מנחם — ותסעי הביתה.
 והוא פנה וצעד אל הטלפון שבמיסדרון.
 — חכה! — חסמה אסתי בפניו את הדרך — אימי
 נימצאת עוד בשעה זו במישרדה, יש שם טלפון, אני
 יודעת את מיספרו, אטלפן אליה ואודיע לה כי נישאר
 אני ללון פה.
 ובאומרה חייגה והודיעה לאימה על כך.
 — אמרתי לכם כי אימי חכמה — קראה אסתי
 בניצחון — היא הסכימה. אמרה, שהדבר מובן...



מאז היו לילות שנישארה ללון בבית אמיר. ופעם נישארה בבית אמיר שלושה ימים ושלושה לילות רצופים.

באחד הימים פנתה אל מנחם:

— אבא, כלום רק למרפאת קופת־חולים צריך ללכת?
הנה היום יפה, בוא ונצא קצת לטייל. אבא מטייל עם הבת...

יצאו אל הרחוב וניכנסו לגינת־השדירות.

— ננוח פה על הספסל — אמרה אסתי.

ישבו.

— אבא, ספר לי מחיך, איפה נולדת ואיך ומתי באת לארץ־ישראל.

מנחם סיפר. שעה ארוכה סיפר ואסתי מקשיבה. לבסוף הפסיק:

— כלום אפשר לספר הכול ביום אחד:

אסתי קמה ונשקה לו.

כשחזרו הביתה, אך נכנסו, רצה אסתי אל הדודה השוכנת על הספה ונשקה לה.

— נשקתי גם לאבא! — הכריזה.

כ

שהגיעה חופשת בית-הספר עם סיום שנת הלימודים, עברה אסתי לגור בבית הוריה החדשים.

זו היתה יוזמתה של אסתי. מקודם סחה לאימה על יוזמתה זו שתועלתה ברורה. לא היתה זקוקה לשידול רב. האם הבינה את נפש-הבת, והסכימה:

— מזלך הטוב, בתי, שמצאת לך בית הגון וחביב, ואבא טוב וגם אימא שנייה... באמת, שרה כאם היא לך, אף את היי כבת!

כול אותו יום התהלכה אסתי מהורהרת: איך תציע את הצעתה להוריה החדשים. חששה, שתביא אותם לידי התחבטות, שיתקשו לקבל את הצעתה, וייתקשו עוד יותר לדחותה. כך היססה כול אותו יום וכל אותו ערב. רק למוחרת בבוקר, בשיבה לשולחן לארוחת הבוקר, בט"רם "העזה" אסתי לפתוח בעניין זה, קידמה אותה שרה:

— לכאורה, אסתי, תוכלי להיות איתנו בחופשתך... לא נוף בצריף שלכם... בפנותך את מקומך — קרוח יעמוד גם לאחותך ולאחיך הקטן.

אסתי התרגשה ונפלה על צוואר שרה. לכשנירגעה אמרה:

— כמובן, צר ולא נוח בצריף לא בימי החורף הקרים ולא בימי הקיץ החמים. אני לא אכביד ביותר, ספה זו שבחדר האוכל — משכב טוב לי. היא תופסת מקום בין שישנים עליה ובין שאין ישנים עליה...

— הניחי את הספה במקומה — אמרה שרה — את

תתפסי את המקום הראוי לך, אסתי — רמזה לה —
דיברתי על כך עם אבא שלך —
הפסיקה רגע, נתנה עין באסתי שנעשתה סקרנית,
ואחר גילתה:

— חדרה הקטן של חביבה ג'יתנו עד לנשואין, הרי
פנוי הוא, והוא נתון לך עד... לנשואיך — — —
בדק החדרון וסידורו נעשה בהתלהבות על ידי ההורים
וחבת גם יחד. אסתי בעצמה הזיזה את הרהיטים ממקום
למקום, הסירה את האבק מעל הקירות, ציחצה את
שמשות החלון היחיד, הבהיקה את הראי וסיימה בשטיי-
פת הריצפה — הכול נעשה בזריזות ובשימחה בליווי זימי-
רור פיזמונים.

שרה שיקעה עצמה בארון השמלות, לפנות תא מיור-
חד בשביל אסתי, ובעיקר, להפריש מן המלאי הרב של
תלבושת הבת חביבה, השמור בנפטלין, בשביל אסתי.
ואין הדבר קל ופשוט, כי הבחירה היתה רבה, והיה
צורך להפסיק את אסתי בעבודתה, כדי למדוד כל שימי-
לה ושימלה ואנב מדידה לספר את תולדות השמלות,
כיצד ניקנו, כיצד ניתפרו וכיצד התאימו לחביבה כשלבשה
אותן. ובינתיים ניפרצו מאליהם זיכרונות על חביבה בשע-
תה ועל האירועים המיוחדים והמכגשים...

ואסתי, אף היא מרוגשת, ממששת כול שימלה ועיניה
נוצצות:

— הרי היא חדשה... כאילו ניקנתה היום...
אף מנחם לא טמן ידיו, הוא התנדב לעזרה. חיטט
בסיפרייתו הגדולה והפריש כמה מהספרים המתאימים
לגילה של אסתי וסידרם על המדף המיוחד בחדרון.
עד הצהוריים נישלמה העבודה וארוחת הצהוריים



היתה חנינית, מתובלת בשיחה מעין האירוע ובאפיונות מעוררות צחוק מטוב לב.

— מחר — אמרה שרה — נלך לשק"ם וניקנה שטיחון בשביל החדרון.

— לעת־עתה — הוסיף מנחם — עת לזקנים" לנוח לאחר יגיעה שנגענו. ואת, אסתי, לכי לחדרך לנוח גם את, ואל תשכחי לקחת ספר ביד...

הימים הראשונים לחופשה התמשכו כסידרם. אסתי לא ניזדרזה להשכים קום, אף שכבה ערה ובעיניים פקוחות הסתכלה בחדרה, שלה, ותיכננה להכניס בו שינויים, להעביר תמונה מקיר לקיר וכדומה שיפורים קלים. כן החליטה להזמין את אימה ואת אחותה ואת ציון, אחיה הקטן לראות את מעונה. אף את נילי תזמין, שתכיר גם את "אבא" שלה, כמה טוב הוא וחכם ומלומד. חרי היה מנהלו של בית־ספר.

בקומה ממיטתה עסקה בסידור חדרה ובסידורי בית קלים. מילאה שליחות לחנות המכולת, או לבית־הדואר לשגר מיכתב בדואר האוויר לחביבה בחוץ־לארץ. ואחר התיישבה לה ליד אבא שלה הנח בכורסה, וקראה לפניו מתוך העיתון לא רק קטעי דברים, אלא גם מאמרים קצרים, ומנחם היה משוחח איתה ומסביר לה דברים שלא היה לה בהם כול מושג, והיה לו סיפוק רב בהיווכחו שהדברים ניקלטים יפה בראשה. ומובן מאליו, שאגב קרי־אה שיפר את ידיעתה בשפה. לאחר מכן ישבה להכין את שיעורי־החופש ושוב נזקקה לעזרתו של אבא שלה...

באחד הימים באה אימה שלה לבקרה יחד עם מלכה וציון הקטן. הם הוזמנו לארוחת הצהוריים האם הביאה פרחים והיתה התקרבות בין שתי המישפחות. מלכה,

כדרכה, טובת־לב, נתקשרה אל שרה וציון, שובב עליז, התחבב על מנחם.

ביום אחר באה נילי חברתה לבקרה. הביאה לה עציץ עם פרח יפה לקישוט החדר שלה.

— זוהי חברתי הנאמנה ביותר! — הציגה אותה לפני מנחם ושרה — היא טובה ממני — הוסיפה.

לאחר שישבו כולם אצל השולחן והתכבדו, כנהוג, פרשו שתי החבירות אל חדרונה של אסתי, ישבו על המיטה ושוחחו, התלחשו והסתודדו. לבסוף סיימה נילי.

— ידעתי, שאת תמצאי לך "אבא"!

ב

שבוע הראשון לחנוכת החדרון ניראתה אסתי מאו־
שרת, אך לאחר כך חל בה שינוי, ניתגלו סימני אי־שקט,
השתמטות מהכנת השיעורים לחופש. "עוד החופש גדול,
אספיק למלא את המחברות האלה..." בשעות אחר־הצו־
הוריים תכפו יציאותיה אם לבית אימה, אם לנילי
חברתה.

מנחם ושרה כאילו לא שמו לב לזה והוסיפו להאיר
לה פנים, לשוחח איתה ולנישב את דעתה.

באחד הימים האלה צילצלה אפרת לבית־אמיר. שרה
תפסה את השפופרת. אפרת שאלה אם אפשר לסור אליהם
בשעה זו. שרה ענתה :

— בבקשה ! אלא שאסתי איננה בבית, אמרה שהיא
הולכת אל נילי ותשחה שם.

— כיוונתי שעה זו דווקא, שאסתי איננה, ואני
מבקשת לשוחח אתכם בעניין דחוף.

לאחר שעה קלה הגיעה אפרת, התנצלה על הביקור
הפתאומי בשעה זו ועל ההטרדה, שכן היא רוצה לנצל
את השעה לשליחה שלא בפני אסתי.

מנחם ושרה הסבירו לה פנים, הושיבוה אל השולחן
ועודדוה לספר את אשר עם לבבה.

סיפרה אפרת :

— אסתי זו, שוב אינה רגועה בימים האחרונים. והיא
באה אלי בדרישה מוזרה ושאסכים לה : היא רוצה לעבוד
עבודת־בית כ"עוזרת"...

ידיעה זו הפליאה והדהימה כאחת את מנחם ושרה.
— "אחת החברות שלי — ממשיכה אפרת את דברי
אסתי — מצאה לה עבודת־בית והיא מקבלת חמש לירות
לשעה... אם תעבוד בכל ימי החופש תוכל לצבור סכום
גדול... יש פיקוש רב לנערות עובדות במשק בית. חברתי,
אפילו כבר שאלה בבית אחד..."

אני — ניטל הדיבור מפִּי, וזו מוסיפה:
— אין זו בושה! גם את, אימא, עובדת... כלום
"מיִשרֵד" אינו בית?... אני מבינה בעבודת בית, גם את
החדרון שלי — אני עצמי ניקיתי וצחצחתי..."
— הסברתי לה, שהקכרה הביאני לידי כך, שאחרי
שנעלם אביה עלי לשאת את עול פרנסת הבית, ואילו
היא, מה חסרה היא? גם חדר יפה ומיוחד לה בבית־
אבא החדש...

— "אבל אני רוצה להרוויח כסף!" — אמרה בתוקף.
— להרוויח כסף? — שאלתי.
— "כן! להרוויח כסף. אני זקוקה לכסף רב!"
— למה לך כסף? הרבה כסף?

מסתבר, שהעלמת אביה שוב מטרידה אותה, והיא
מאמינה שאביה נמצא בפרס... כך אומרים... והחליטה,
שהיא עצמה תסע לפרס לחפש אותו. לכן היא זקוקה
לכסף, הרבה כסף...

— היא כאילו מאשימה אותי, שאני מתרשלת בחיפּוֹר
שִׁים אחרי אביה — ממשיכה אפרת ומזחה דמעותיה —
היא אומרת שהיא די מבוגרת, מבינה ומדברת קצת
פרסית. היא תתמצא שם...

— איך תמצאי את אביך בפרס הגדולה? — שאלתי.
— "איך? — עונה היא במין ביטחון — בכל עיר

בארץ פרס יש "קהילה יהודית"... אבי היה הולך בשבתות
יבחנים לבית הכנסת. עוד זוכרת אני שלקח אותי לבית
הכנסת. זוכרת אני, שבשימחת תורה הרכיבני על כתפיו
ורקד אתי בין כול היהודים... גם בפרס יש בתיכנסת,
היא תמצא אותו שם..."

— מי הכניס לה רעיון זה? מי תיכנן לה תוכנית זו?
— שואלת אפרת ונושאת עיניה בתמיהה — כול דברי,
כול הסברותי לא הועילו להוציא את 'השיגעון' מראשה.
אמרתי לה, להפך, הדיעה היא שאביה נהרג, או ניספה
באיזו תאונה, ואין להעלות על הדעת שברח... למה ברח?
יש לו בית, יש לו אישה מסורה, יש לו שתי בנות מצויינות,
גם בן ילדתי לו — למה ברח? ואם אמת הדבר, ברח,
והוא חיי וקיים שם בפרס — הוא אינו שווה שהבת
שלו תפקיר את חייה בגללו... אין זה אבא... כול זאת
אמרתי לה, והיא בשלה — — —

אפרת כילתה לתנות את צרת ליבה.

קמה דממה מעיקה.

— עניין ביש — נענה מנחם ופניו חיוורים מאוד

— לא ציפיתי לכך, לא ציפיתי...

— להפך! — נענתה גם שרה — בטוחים היינו

שבעיית ה"אב" ניפתרה, שהרי מצאה לה "אבא" חדש,

ועוד איזה אבא! הלא היא מתפארת ומתיימרת בו!

גם שרה מחתה דימעה.

שוב ירדה שתיקה מעיקה.

אפרת קמה ללכת.

— מובן, שלא ינודע לה על ביקורי זה...

מנחם ושרה הלכו ללוותה עד הדלת.

— ננסה לחשפיע! — אמר מנחם — הדבר רגיש



ביותר, יש להתנהג בזהירות. שלא לגרום לתוצאה הפוכה.
 — נעשה וגם נצליח! — הבטיחה גם שרה.
 לא סמכו מנחם ושרה על דעת עצמם והלכו לשאול
 בעצת פסיכולוג. רק לשאול בעצתו, מכיון שאי אפשר
 להביא את אסתי אליו לטיפול.
 הפסיכולוג הרחיב את הדיבור. יש לשקול כמה וכמה
 דרכים בהתנהגות איתה. אין להבטיח מראש תוצאות
 טובות, הרבה תלוי בחולה גופא.
 — ועוד זאת — אמר הפסיכולוג — שיגעון זה שנית-
 קע במוחה, ייתכן ויעבור ולא נדע סיבת הדבר, אפילו
 סיבה קלה שבקלות מסוגלת לפלץ אותה ממנו. ויש —
 שרק הלם חזק, הלם נפשי או גופני, ישחרר אותה. ילדה
 זאת, משגב עובר עליה. מקודם חיפשה לה "אבא"
 במקום האב הנעלם, ועתה, לאחר שמצאה אבא אחר,
 לקתה בבילבול ראש, משום שלא נישתחררה מן האב
 הנעלם...
 — צריך לחכות בסבלנות. הזמן יעשה את שלו,
 ה"שיגעון" יעבור מאליו, או שהלם חזק ירפא אותה. ואם
 חלילה...

כ

הר מאוד השתכנעה אסתי שאין ממש בתוכניותיה. הוסבר לה היטב, שנערה בת אחת-עשרה-שתיס-עשרה, ואפילו בת שלוש-עשרה אינה יכולה לצאת לבדה לעולם הגדול, לארץ נכריה, אם גם היא חכמה ויודעת שפת המדינה. נערה כזאת אין לה עוד ניסיון בחיים והיא תלך לאיבוד.

השאילה הכספית — אפשר להשיג כסף בדרכים אחרות, בכל אופן לא על ידי עבודה במשק בית כ"עוזרת". ועל עצם הדבר, האב הנעלם — זוהי תעלומה. אין לקבל את הגירסה שחזר לפרס. זוהי בדיה של הולכי רכיל. רפאל היה בעל מזג טוב ואשתו מצוינת וילדיו נחמדים — למה היה לו לקום ולברוח לפרס? אין ספק שהיה כאן מיקרה תאונה אגב טיפולו בספינה — ושקע. ולא תמיד, ולא כול טבוע צף ועולה על המים...

יש לזכור ולשמור את יום השנה של אב, כנהוג וכמקור בל מדור דור. כשם שנילי זוכרת את אביה לטובה ולברכה — — —

כאמור, מהר מאוד השתכנעה אסתי. יחסם הלבבי של הוריה החדשים שיפר את מצב רוחה וחזרה להיות רנועה וחרוצה.

יום-יום בשעות הבוקר קראה לפני מנחם את העיתון, הלכה איתו למרפאת קופת-חולים, ואחר הצוהריים יצאו לטייל טיול לשם טיול, שכן הרופא פקד על מנחם להרבות בהליכה, שזוהי התרופה הבדוקה לאדם בגילו,

ושרה, כידוע, חולה ברגליה ולא יכלה להצטרף אל בעלה.

בימים האחרונים אפשר היה לראות את שרה ואסתי כשהן מסתודדות, להסתיר ממנחם. הוא לא הרגיש בכך, ופעם, כשניכנס על-פי מיקרה למיטבח הבחין שהן "ממ-תיקות סוד", אך לא שם לב לזה.

ומה הסוד?

ביום ט"ו באב חל יום הולדתו של מנחם... היו שנים, כשחביבה ויאיר היו קטנים וההורים צעירים, הקפידו על חגיגות ימי הולדת ההורים, שגם אז קיבלו מתנות... אבל מאז שהילדים בגרו, עזבו את הבית וגם הגרו לחוץ-לארץ, חגגו הם שם את ימי ההולדת שלהם ושל ילדיהם. מנחם ושרה היו יוצאים ידי חובת חגיגה ביום הולדתם, בביקור בתיאטרון וכדומה ושמחו על הברכות של הילדים והנכדים ממרחקים...

בשנים האחרונות היה מנחם מסיח דעתו בכוונה מיום הולדתו. "מה חג זה לי, שאני מזדקן בעוד שנה?"...

השנה רצתה שרה לחדש את המינהג הנישכח.

— לא כן, אסתי? — פנתה אליה בגלגול לה את הסוד של יום הולדת מנחם — ומה גם השנה, שנעשה "אבא" מחדש...

אסתי התלהבה, כמובן, מגילוי הסוד הגלוי הזה! שהרי הזדמנות טובה לה להראות לאבא שלה את חיבתה, אהבתה והוקרתה.

כך התחילה ההסתודדות, כיצד והיכן לערוך את חגיגות המאורע.

נתקבלה על הדעת הצעתה של שרה לערוך פיקניק



באחד האתרים, כדרך שעשו פעם, לפני שנים, ושם להכריז על יום הולדתו של מנחם.

ראשית כול היתה שאילת התילבושת. בהתייעצות עם אסתי ניבחרה שימלה פרחונית מן השמלות שבארון, שהיא קיצית והולמת את המעמד. ובאשר לאסתי — מצאה שרה מן המוכן שימלה לבנה, של חביבה בזמנה, שנישתמרה כאילו זה אך הובאה מן החנות.

בעייה קשה יותר היתה — המתנות למנחם החוגג. שרה החליטה: חולצה חדשה! די חולצות למנחם, אך חולצה תמיד זמנה, לכבוד חגו יתחדש בה.

— זוהי מתנתי שלי! — הדגישה שרה — ואת, אסתי, מהי המתנה שלך לאבא שלך?

— כלום יש לי כסף לקנות מתנה? — אמרה אסתי.
— כלום לא בת את? — ענתה לה שרה — הבת לוקחת כסף מן ההורים וקונה להם מתנה... כך הנוהג... אסתי התחבטה בדבר. לקנות לו ספר — קשה עליו הקריאה, עט — אולי...

— עניבה! — הציעה אסתי — עניבה יפה, חדשה. זו הישנה דהויה, במיקצת...

— בדיוק! — התפעלה שרה — יפה בחרת, אסתי! באותו יום אחריהצהוריים יצאו השתיים לשובב על החנויות לקנות את החולצה ואת העניבה.

— אנה אתן הולכות? — שאל מנחם ניפתע.
— וכי מה? — התריסה כנגדו שרה — גם אני רוצה לצאת פעם לטייל עם הבת שלך! אגב, אקנה לה סנדלים... — בהצלחה! — איחל מנחם.

לפנות ערב חזרו שרה ואסתי מן הקניות, בדרכן הובילה אסתי את שרה אל הספסל שבשדרה.

— ננוח — אמרה — כאן יושב ונח תמיד אבא.
— מקום טוב! — אישרה שרה — האויר צח, הנוף
יפה, עצים ופרחים וציפורים. מזמן לא נהניתי הנאה זו.
— התלווי גם את אלינו בצאתנו לטיול שלאחר-הצור
הוריים — הציעה אסתי — הנה התחזקת וסבבת על
החנויות...

— אולי... — כמעט הסכימה שרה.
בדרך הביתה העירה שרה:
— דומה אני, שאין להעלים יותר ממנחם... עלינו
להתחיל בהכנות כל הצידה, איך אפשר?...
כשניכנסו הביתה קישרה אסתי:
— ישבנו על הספסל שלנו בשדרה ונחנו!
— נפלא! — קרא מנחם.
— באמת נפלא! — אמרה שרה — האויר צח,
הנוף יפה, עצים ופרחים וציפורים... עלה על דעתי, האם
לא כדאי לצאת לחורשה לערוך שם פיקניק...
— נפלא! — התלהב מנחם — אנב יש שם עברי
לפיקניק: טוויג...
— כבר קילקלת לנו את הפיקניק — התרעמה שרה,
איזו מילה זו?...
— צדקת הפעם, שרתי! — התרכך מנחם — פיקניק
היא מילה ביי-לאומית וזכותה להיקלט בשפתנו!

ר

בות הן ההכנות לפיקניק, כנידרש. שרה עושה ואסתי עוזרת על ידה. ראשית — כריכים מכריכים שונים: לפרוס, למרוח, לתבל וכדומה. אפרת לשה בצק לשם עוגה מיוחדת, אותה עוגה החביבה על מנחם, ואסתי קופצת על המדרגות, רצה לחנות המכולת, שכן פתאום חסר זה וחסר זה וצריך לסחוב משקאות, מיצים, דברי מתיקה ופירות. ובעצם ההתעסקות נשמע קולו של מנחם מן האולם:

— אסתי! אסתי!

— נו, לכי! — דוחפת בה שרה — מה רוצה הוא אבא שלך?

אסתי קופצת קפיצת דרך מן המיטבח אל האולם. מנחם מקב בכורסה, "ספר האגדה" עביהכרס פתוח על ברכיו. אסתי מנחשת, שהוא מבקש ממנה לקרוא לפניו מתוך הספר, והיא מנסה להשתמט:

— אבל, אבא, אני עסוקה במיטבח, באמצע העבודה! שרה שומעת מן המיטבח:

— אין דבר, אסתי, המיטבח לא יברח...

— לא התכוונתי שתקראי לפני, הפעם אני רוצה

לקרוא לפניך קטע קצר.

— גם אני רוצה לשמוע! — באה שרה מן המיטבח ויטבה ליד השולחן.

אסתי ישבה על הכיסא ליד הכורסה.

— הלא מחר ט"ו באב — פתח מנחם — הנה אקרא לפניכן שורות אחדות מעניין היום.

מנחם הציץ בספר הפתוח והתחיל לקרוא בעליפה :

לא היו ימים טובים לישראל
כיום חמישה-עשר באב, שבו בנות
ירושלים יוצאות בכלי-לבן (שמלות
לבנות...) וחולות בכרמים...

הפסיק ופנה לשרה :

— עלה עכשיו על דעתי, אותו פיקניק שאתן טורחות
עליו כול כך, אם לא פדאי שנערוך אותו מחר, ביום
חמישה-עשר באב?

— ובאמת כך החלטנו! — הכריזה אסתי.
שרה שמרה את פי מנחם שימשיך... וכשלא המשיך,
קראה :

— ולמה בחרנו ביום זה דווקא, מנחם?
— למה? — ניסה מנחם לנחש.
— לא יום הולדתך מחר, מנחם?... — התקרבה אליו
שרה וחיבקה אותו.

— קרח מראשי! — התפלא מנחם ותפס ראשו בידיו
וקרא — עתה ברור לי על מה הסתודדתן זה ימים
אחדים. רציתן להפתיעני — הפתעה נעימה!
שרה הגישה לו את החולצה החדשה :

— הרי זו מתנתי לך, מנחם!
— והרי זו מתנתי שלי לך, אבא! — קראה אסתי
הוציאה את העניבה מתוך האריזה וכרכה אותה סביב
צווארו. — — —

חגיגת יום-ההולדת התחילה, כמובן, באותו ערב;
ערכו את השולחן, אסתי הספיקה עוד להביא פרחים,

וסעדו סעודת חג והיטיבו את ליבם גם בשיחות ובזכרונות מהפיקניקים של שנים שעברו.

למחר בבוקר השכימו, ארזו את צורכי האוכל במיזור דה ובצ'קנית. אסתי לבשה שימלה לבנה, ענדה מחרוזת ונעלה סנדליתני"ך. שרה לבשה את שימלתה הפרחונית ומנחם התחדש בחולצה החדשה, אך לא ענב את עניבתו, מתנת אסתי, בגלל החום. הוזמנה מונית ונסעו לאחד האתרים בחורשת הקרן הקיימת.

החורשה כבר קמתה מחוגגים, משפחות־משפחות התיישבו על שמיכות פרושות על הארץ, מדורות העלו עשן פה ושם וריח צליבשרים פשט באוויר. מיצחלות ילדים התערבו עם ריחות צרודות של טרנזיסטורים וכלבלבים וכלבונים התרוצצו, שיחקו במישחק רודפים ונירדפים והנביחו ללא משמעות. ציפורים ניקהלו על הענפים, תרו את הסביבה ומפעם לפעם העזו ועטו על שיירי המזון שעל השולחנות.

מן הכביש הסמוך לחורשה נסקו צפירות חדות של מכוניות דוהרות —

משיכנסו לתוך החורשה, התרוצצה אסתי, העמיקה, הרחיקה לתור מקום מתאים והגיעה למער, שולחן של נזע"ץ כרות התקוע איתן בקרקע ושני ספסלים כבדים משני צדדיו.

— מקום נאה! — שיבח מנחם את אסתי. השמיכה ניפרשה על הארץ, ומנחם אץ ראשון — מעשה שובבות — והשתרע עליה, שיקל ידיו מתחת לראשו וצפה למעלה.

— שמיים בין צמרות! — התפעל מנחם — מתי ראינו מחזה כזה, שרתי?..



— אבא שלך אומר דברי שיר! — פנתה שרה
לאסתי, ואף היא השתרעה על השמיכה באותה פוזתה.
פניה כלפי מעלה ועינה צופות בפיסות שמיים הנאחזות
בצמרות. אסתי התיישבה בין שניהם, נשאה עיניה למעלה
והתפעלה:

— בחיי! אף פעם לא ראיתי שמיים מתוך ענפי
עצים!

שעה קלה עברה של הסתכלות ללא הוצאת הגה,
אסתי התעוררה הראשונה ואמרה שפדאי להתחיל בפיק-
ניק זוטא, לפני הפיקניק הממשי.

— אתם — פנתה למנחם ושרה — שבו פה על
השמיכה ואני אגיש לכם מן הצידה אשר איתנו להשיב
נפש...

היא הוציאה מן הצידנית משקה קר, ומן המיזוודה
דברי מאפה, הגישה ומזגה כוסות. הרימו את הכוסות
בברכה למנחם "עד מאה ועשרים". ושרה הוסיפה:
— כה נזכה לשתות "לחיים" ביום פלולותיה של
אסתי שלנו.

— בחגיגת הבת-מיצווה שלי קודם! — תיקנה אסתי
— בעוד שנה וחצי.
שתו וקינחו וחרבו לשווח.

כֹּה

נחם פתח את עיתון הבוקר שהביא איתו, הפך בו, עיין בכותרות המבליטות עצמן באותיותיהן המופרזות בגודלן ונירדם כשהעיתון מכסה את פניו. גם שרה חטפתה שינה. אסתי ישבה על המישמר, אחר קמה והתרוצצה בקירבת מקום, ליקטה צנזברים מדיפי ריח חריף ואבנור נים שונים, נדירים.

מסביב גברו הקולות, הטרנזיסטורים ניסרו באוויר, מוקדי האש עלו ותיבלו את האוויר בבלייל ריחות של קפה, צלי וקלי.

שעת הצהוריים הגיעה.

השלישייה יושבה לשולחן וערכה סעודה מן התבשילים ששרה הכינה בבית, נהנו והיה טוב על הלב.

שרה נזכרה בסיפור מעשה שהיה בפיקניק שערכו לפני כשתי עשרות שנים, ואף עתה היא רועדת כולה לזיכרון אותו מעשה. ומעשה שהיה, שערכו פיקניק ביום הולדתה של חביבה בתם במלאות לה ארבע שנים. ואותו פיקניק נערך גם אז בחורשה אחת. עלה על דעתה של קטנה זו לשחק משחק מחבואים עם אבא ואימא, והיא לא הגידה להם דבר. הלכה והתחבאה תחת שיח אחד ליד עץ, יושבה וחיכתה לאבא ולאימא שיחפשוה וימצאוה... חיכתה, חיכתה ונירדמה. פתאום, כרגיל תמיד, פתאום הרגשנו שחביבה איננה. התחלנו לחפש אותה, קראנו בשמה בקוליקולות, חביבה ו חביבה ו" — קמה מהומה,

התקהלו אנשים — סוף־סוף נימצאה חבוייה מתחת לשיוח
והיא ישנה...

— נישמתי פרהה ! — מסיימת שרה.
ניזדמן למקום צלם והצטלמו שלושתם יחד : מנחם
מזה, שרה מזה ואסתי ביניהם.

שלושתם, יצאו לטייל בחורשה. מנחם פגש במקר,
מורה, ופתחו בשיחה, גם הנשים, שרה ואשת המורה, נת-
קשרה שיחה ביניהן. לא הרחק מאותו מקום שיחקו
ילדות, מהן גם בנילה של אסתי, והקימו רעש גדול,
ואחר התעמדו במעגל ויצאו בריקוד. משראו את אסתי
משכו אותה בחוזקה אל המעגל.

מנחם ושרה שמחו לראות את אסתי שטופה בשירה
ובריקוד עם כול הבנות.

ובסעור הריקוד נישמעה פתאום צווחה :
— אי־בא !..

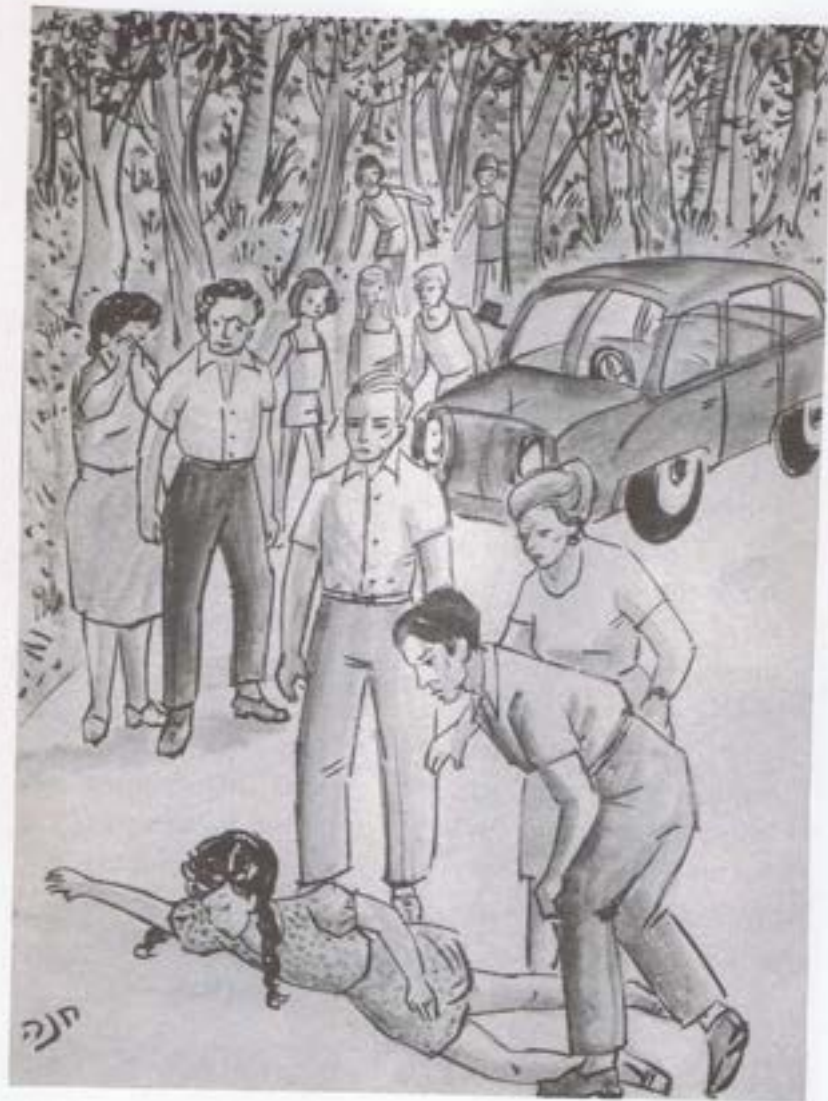
אסתי עקרה עצמה מתוך המעגל ורצה ריצה מבוהלת
בין העצים לכיוון היציאה מן החורשה...

מנחם ושרה פתחו בריצה אחריה ובקריאה בלתי
פוסקת : "אסתי, עמדי ! אסתי, חכי !"
גם המורה ואשתו רצו אחריהם.

לא עברו דקות אחדות ונישמעה חריקה צורמת של
מכונת מתוך עצירה פתאומית.

משהגיעו מנחם ושרה לגבול החורשה ראו את אסתי
שרועה על הכביש, מישהו נחן עליה ומסביב קבוצת
סקרנים מן המטיילים.

— היא חייה ! — הודיע האיש בעודנו נחון.
מנחם ושרה מיהרו אליה והתרפקו עליה.



מחוץ למכונית שנעצרה במקום עמד הנהג חיוור ומבוהל.

— היא לא ניפנעה בגופה! — הרגיע גם הוא —
אולי נחבלה מהנפילה, אך איבדה את הכרתה.

ותוך כדי כך התחיל מספר בנשימה חטופה:

— נסעתי לי במכונית, נסיעה רגילה, הכביש היה
כולו פנוי, ופתאום נחה מתוך החורשה ילדה בריצה
פרועה אל הכביש, אל מתחת לגלגלים... אינני תופס
איך הספקתי לעצור פתאום... אכן, נס ממש...

הוא נשם עמוקות ואחר פנה אל מנחם ושרה:

— נכניס אותה למכונית... אוביל אותה אל בית-
החולים הקרוב...

הוא עצמו התכופף, אסף את אסתי בזרועותיו האמי-
צות והכניסה אל המכונית. מנחם ושרה ישבו לידה.

בבדיקה הראשונה בבית-המיון נתברר שאסתי שלמה
בגופה, מלבד שריטות אחדות ברגליה.

— היא מוכת-הלם — הודיע הרופא — אחרי אישפוז
של יום-יומיים תתאושש.

אותו לילה נישאה שרה בבית החולים ולא משה טי-
מיטת החולה. למוחרת בבוקר בא מנחם להחליף אותה
בשמירה. וכן היה ביום למוחרתו. ביום השלישי החלה
להראות סימני אישוש. יום הרביעי התעוררה ופקחה את
עיניה, ובראותה את מנחם הכפוף עליה, הושיטה לו
ידיים וקראה בקול חלש:

— אבא!



במאמץ התיישבה אסתי על מיטתה וסיפרה —
היא סיפרה, שבשעת הריקוד ראתה את אביה הנעלם
מרחוק, היא הפירה אותו מנפו, היא קראה לו, אך הוא
לא שעה אליה... נעלם..

— הרגעי, אסתי — אמר לה מנחם ברוך — אבא שלך
יחזור אלייך...

ואחרי־כך פנה אל שרה שישבה על ידו ולחש באוזנה:
— מי יודע, אם אומנם אותו איש לא היה אבא שלה...
— מי יודע... — השיבה שרה באנחה חרישית.
אסתי שמעה או לא שמעה מילים אלו, אך לפתע
הסבה את פניה לעבר מנחם, אחזה בידו ואמרה לו כשעי-
ניה קורנות:

— אתה הוא אבא שלי, מנחם... כן, אתה אבי!

ת.

גם החופש הנדול. אסתי החלימה והלכה לבית־הספר, מצב־רוחה היה שפיר ולימודיה כסידרם.

שנה זו היתה מיוחדת לכיתתה של אסתי; רבות מחברותיה הגיעו לגיל מיצוות והמסיבות נערכו תכופות זו אחר זו. אסתי השתתפה בכול השלמות בזמר ובמחול וציפתה בקוצר־רוח ליוזמה הנדול, שבו תימלאנה לה שתיים־עשרה שנה. היא שוחרחה על כך לא פעם עם מאמציה ועם אימה: הבעיה העיקרית, היכן תיערך מסיבת הבת־מיצווה, ניפתרה על נקלה; ברור היה, שאין מקום למסיבה זו בצריף הצר.

— ביתנו מרווח — הציעה שרה.

— גם את חגיגת הבת־מיצווה של פֶּתֶנו ערכנו בביתנו

— נימק מנחם.

ואשר לשאַר הפרטים — ההזמנות, הכיבודים והתוכ־

נית — כולם חשובים ויש לחשוב עליהם מראש, כדי שיעלו יפה.

— ושימלת־חג חדשה לאסתי! — הכריזה שרה.

בעצם הימים האלה, בבוקר אחד, צילצל הטלפון בבית

אמיר. על הקוו היתה אפרת, אמה של אסתי:

— אסתי בבית? — שאלה האם בקול רועד.

— הלא אסתי בבית־הספר! — ענתה שרה — האם

קרה דבר־מה?

— הוא חי! — ניזדעק הקול באפרנסת ונעצר בבכי
חנוק, ולאחר רגע של מתיחות קראה:
— אני באה מייד אליכם!

מנחם ושרה הסתכלו זה בפני זו נידהמים ונבוכים.
מנחם התחיל צועד בחדר מקיר אל קיר הלוך ושוב, ושרה
פתחה את דלת המיסדרון ועמדה על הסף.
לא ארכה השעה ואפרת ניראתה מדלגת על המדריגות
והיא חפוזת מאוד ופניה משולהבים. בראותה את שרה
עומדת בפתח קראה שוב:
— הוא חי! הוא חי!..

בהבעה שיש בה חיוך ובכי גם יחד התחבקה עם שרה.
מנחם תפס בידה ומשך אותה החדרה פנימה, הושיבה
על כיסא והחליק על כתפה:
— הירנעי, הירנעי, יהיה טוב.

שרה מיהרה והיגישה לה כוס מים.
— ברוך השם! — לחשה אפרת לאחר שנירגעה במעט
— הוא מאושפז עכשיו בבית־החולים. בשבע בבוקר בישור
לי את הפשורה... ומצאתיו מוטל במיטה עצום עיניים...
שלד של אדם... "רפאל!" קראתי. הוא פקח עיניים גדולות,
הסתכל בי, קרא "אפרת!" — ולא הוסיף... ישבתי לידו
והחלקתי שערות ראשו. לאט לאט התחזק והתחיל מספר
למקוטעין:

"עסקתי בשיפוץ סירה אותו יום לפנות ערב... בנמל...
סערתי־פיתאום ניתקה את הסירה וניסחפתי איתה לים
הרחב... ואיש לא ראה... קראתי לעזרה, איש לא שמע...
כול הלילה טולטלתי בין גלי הים... עם שחר ניראתה
ספינה שטה, הרימותי את ידי וקראתי לעזרה... היתה זו
ספינה סורית... "נחטפתי" וחובאתי לדמשק... נחקרתי

ועציתי באכזריות... הועברתי מכלא לכלא, ושוב נחקרתי והוכיתי... הגיעה אלי השמועה על חיילי צה"ל שנפלו בשבי סוריה, אך לא יכולתי להתקשר איתם... להודיע להם דבר... ואיני יודע איך קרה הדבר, שהוצאתי פיתאום מן הכלא והוחזרתי לארץ על ידי ה"צלב האדום" עם החלפת השבויים..."

— ברוך השם! — סיימה אפרת את סיפורה.

— הוא יחלים בקרוב — ניחמה אותה שרה.

ומנחם עודד אותה:

— הוא ישוב לעבודתו במהרה, הן שמורה לו זכותו
בנמל.

— מבקש הוא לראות את הילדים! — אמרה אפרת.

— מובן, מובן!.. — ענו שרה ומנחם ועיניהם זוהרות.

אפרת קמה ללכת:

— אל תגידו לאסתי דבר בינתיים... שילחו אותה אלי

הביתה אחר הצהריים. אני עצמי אכין אותה לפנישה

עם אבא שלה...

אסתי נשארה ללון אותו לילה בבית אימה. למוחרת
בבוקר הלכו כולם לבית-החולים.

אחרי הביקור חזרה אסתי לבית אמיר. היא ניראתה
מרוגשת, אך מאופקת, וסיפרה על פגישתה עם אביה.

— היפרתי אותו מייד... גם הוא הכיר אותי... "אסתיו!"

קרא בקול, "אסתיו!"... "אסתיו!"... חזר וקרא פעמים

אחדות והושיט אלי את ידיו... רציתי לקרוא "אבא", אך

נרוני נחנקת... נחנקת...

סתי שמה ידה על פיה, דממה רגע ואחר המשיכה :
 — את ציון לא הכיר. ציון לא הכיר את אביו כלל...
 הרופאים אומרים שישכב בבית־החולים עוד שבועיים־
 שלושה. הוא ירוד מאוד, אבא שלי המיסכן...
 דמעות הבריקו בעיניה.
 דמעות עמדו גם בעיני שרה ומנחם.
 לאחר רגע של רגיעה חיבקה אסתי את שרה, נשקה
 למנחם על מצחו, הצטחקה ואמרה :
 — גם אתה אבא שלי... אכן, שני אבות לאסתי...



- א / לאן נעלמה אַסתי ? — 5
- ב / אַסתי מתייסרת על אַביה שנעלם — 10
- ג / אַסתי מספרת עם נילי חברתה — 15
- ד / אַסתי בכותלי המישרד — 20
- ה / אַסתי בתיקשורת עם משפחת אַמיר — 25
- ו / אַסתי מתרגלת בקריאה בעיתון — 30
- ז / אַסתי הלכה ל"עיתון" — 35
- ח / "אַסתי מחפשת את אבא שלה" — 40
- ט / אַסתי מצאה לה "אבא" — 45
- י / אַסתי מטיילת עם "אבא" שלה — 50
- יא / אַסתי בחופשה בבית "אבא" — 55
- יב / אַסתי רוצה לנסוע לארץ פרס — 60
- יג / אַסתי ושרה ממתיקות סוד — 65
- יד / אַסתי בפיקניק בחורשה — 70
- טו / אַסתי נחבלה בתאונה — 75
- טז / שני אַבא לאַסתי — 81

הוצאת ברונפמן